

ΔΙΕΘΝΕΣ ΝΕΑΝΙΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΑΡΧΑΙΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

4th International Youth Festival of Ancient Drama

Δήμος Μεσσήνης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΦΕΣΤΙΒΑΛ
ΑΡΧΑΙΑΣ
ΜΕΣΣΗΝΗΣ

22-29
Απριλίου
2015

Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Sophocles' *King Oedipus* by the Royal Academy of Dramatic Art (London). Αρχαία Μεσσήνη 2014

Επιμέλεια προγράμματος:
Θερίος Ηλίας, Ειδικός Ελληνικού Πολιτισμού
Μαραβά Γ.Π., Κοιν. Ανθρωπολόγος
Φουσιάνης Νίκος, Φιλολόγος

Πράξη

«Διεθνές Νεανικό Φεστιβάλ Αρχαίου Δράματος στην Αρχαία Μεσσήνη» με κωδικό MIS 453676 στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων

Η πράξη αφορά στην υλοποίηση εκπαιδευτικών δράσεων στον αρχαιολογικό χώρο και στο Μουσείο της Αρχαίας Μεσσήνης με μαθησιακό αντικείμενο από το χώρο του πολιτισμού. Ειδικότερα, η εξοικείωση με τις τέχνες και η επαφή των μαθητών με χώρους πολιτισμού θα πραγματοποιηθεί μέσω υλοποίησης του θεσμού του «3ου και 4ου Διεθνούς Νεανικού Φεστιβάλ Αρχαίου Δράματος, Αρχαία Μεσσήνη 2014 και 2015». Το Φεστιβάλ επικεντρώνεται στην παρουσίαση έργων αρχαίου ελληνικού ή λατινικού δράματος, ενώ σκοπός του είναι η ουσιαστική βιωματική επαφή των νέων με την πολιτιστική κληρονομιά. Οι βασικές δράσεις είναι οι ακόλουθες:

- Πραγματοποίηση του 4^{ου} Διεθνούς Νεανικού Φεστιβάλ Αρχαίου Δράματος στο Εκκλησιαστήριο στην αρχαία Μεσσήνη.
- Υλοποίηση του εκπαιδευτικού προγράμματος «Αρχαία Μεσσήνη: Η εκδίκηση των ειλιτών».
- Γνωριμία του αρχαιολογικού χώρου της αρχαίας Μεσσήνης μέσω δύο εκπαιδευτικών προγραμμάτων με θέματα: «Ο Αρχαιολογικός χώρος Αρχαίας Μεσσήνης. Η Αγορά» και «Ο Αρχαιολογικός χώρος Αρχαίας Μεσσήνης. Το Γυμνάσιο και το Στάδιο»
- Οργάνωση εκπαιδευτικού σεμιναρίου «Μουσική και αρχαίο δράμα»
- Εργαστήριο κατασκευής αρχαίων μουσικών οργάνων
- Διαδραστικό μουσικό – ηχητικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα (Ηχητικός Μουσικός Περίπατος)
- «Η Βαλίτσα του ηθοποιού» Εκπαιδευτικό θεατρικό παιχνίδι βασισμένο στους Ορφικούς Ύμνους
- Ανάπτυξη διαδικτυακών εφαρμογών/εκπαιδευτικών σεναρίων στα πεδία των Θετικών Επιστημών, της Ιστορίας, της Πληροφορικής και των Νέων Τεχνολογιών, καθώς και της Φυσικής Αγωγής. Στο πλαίσιο υλοποίησης των παραπάνω δράσεων, προβλέπεται η ανάπτυξη βιωματικών δραστηριοτήτων, εφαρμογών βασισμένες στις νέες τεχνολογίες, εφαρμογών παρουσίασης και προβολής του αρχαιολογικού χώρου της Αρχαίας Μεσσήνης, η δημιουργία και παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού, καθώς και η διάχυση των εκπαιδευτικών σεναρίων μέσω της διασύνδεσης με εκπαιδευτικά αποθετήρια.
- Επιπρόσθετα, προβλέπονται δράσεις σχετικές με την διαχείριση και παρακολούθηση της πράξης, την οργάνωση του φεστιβάλ, την προβολή και δημοσιότητα, καθώς και την αξιολόγηση των δράσεων, με στόχο να αποκτήσει ο Δήμος Μεσσήνης τα εργαλεία και την τεχνογνωσία διαχείρισης πολιτιστικών δράσεων που θα συνεισφέρουν αποφασιστικά στην περαιτέρω διαχείριση του αρχαιολογικού χώρου της αρχαίας Μεσσήνης.

Το 4^ο Διεθνές Νεανικό Φεστιβάλ Αρχαίου Δράματος. Αρχαία Μεσσήνη 2015

Το «4ο Διεθνές Νεανικό Φεστιβάλ Αρχαίου Δράματος. Αρχαία Μεσσήνη 2015» είναι μία εκδήλωση χωρίς διαγωνιστικό χαρακτήρα, που θα πραγματοποιηθεί από 22 έως 29 Απριλίου 2015 για τέταρτη συνεχόμενη χρονιά στην Ελλάδα. Απευθύνεται κυρίως στη νέα γενιά και ειδικά στις θεατρικές ομάδες Γυμνασίων, Λυκείων και Πανεπιστημίων της Ελλάδας και του εξωτερικού, για να παρουσιάσουν κλασικά έργα του αρχαίου ελληνικού ή λατινικού δράματος (τραγωδίας ή κωμωδίας) στο ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΡΙΟ της Αρχαίας Μεσσήνης. Διοργανωτής είναι ο Δήμος Μεσσήνης και η είσοδος είναι ελεύθερη για το κοινό. Σκοπός του Φεστιβάλ είναι η ανάδειξη και η προβολή του αρχαιολογικού χώρου και των μνημείων της Αρχαίας Μεσσήνης και η ουσιαστική – βιωματική επαφή των νέων με την πολιτιστική κληρονομιά μας.

Επειδή στη χώρα μας καθώς και στο εξωτερικό υπάρχουν πολλές μαθητικές και πανεπιστημιακές θεατρικές ομάδες που ανεβάζουν αξιόλογες παραστάσεις αρχαίου δράματος, πιστεύουμε ότι πρέπει να τους δοθεί ως κίνητρο και ως επιβράβευση η δυνατότητα συμμετοχής τους σε αυτό το Φεστιβάλ. Και αυτό, γιατί το ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΡΙΟ στην Αρχαία Μεσσήνη είναι ο πλέον κατάλληλος χώρος για τους συμμετέχοντες να γνωρίσουν το σημαντικό αυτό ιστορικό χώρο, να βιώσουν την ατμόσφαιρα των αρχαίων μνημείων στο πλαίσιο μιας παράστασης αρχαίου δράματος και να αισθανθούν υπερήφανοι, γιατί θα έχουν την ευκαιρία να παίξουν σε ένα πραγματικό αρχαίο ελληνικό θέατρο.

Επίσης, μέσα από αυτό τον πανελλήνιο μαθητικό θεσμό, που για τέταρτη φορά θα πραγματοποιηθεί στον ελλαδικό χώρο οι μαθητές και σπουδαστές θα έλθουν σε επικοινωνία μεταξύ τους, θα μοιραστούν εμπειρίες από την ενασχόλησή τους με το αρχαίο δράμα και θα προβάλλουν τη δουλειά τους. Ακόμη, το φεστιβάλ αυτό θα αποτελέσει το κίνητρο, ώστε να ασχοληθούν περισσότεροι μαθητές με το αρχαίο δράμα, να γνωρίσουν τους αρχαίους θεατρικούς συγγραφείς και την πολιτιστική κληρονομιά μας. Γιατί πιο ενεργοί και πιο συνειδητοί πολίτες γίνονται οι νέοι που παρακολουθούν θέατρο, αφού η θεατρική παράσταση ως πράξη επικοινωνίας πάντοτε μεταφέρει μηνύματα από τους δημιουργούς της στους θεατές.

Η Οργανωτική Επιτροπή του Φεστιβάλ

Χαιρετισμός Δημάρχου Μεσσήνης

Το 4^ο Διεθνές Νεανικό Φεστιβάλ Αρχαίου Δράματος «Αρχαία Μεσσήνη» γεννήθηκε από την αγάπη για το θέατρο και ένα διαφορετικό όραμα για τον τόπο. Εγινε θεσμός γιατί δίνει αισιοδοξία για το αύριο, μια αισιοδοξία που μόνο ο πολιτισμός μπορεί να γεννήσει σε δύσκολους καιρούς.

Ο τόπος άλλωστε είναι μαγικός. Ο αρχαιολογικός χώρος της Αρχαίας Μεσσήνης, όπως τόσο δημιουργικά τον έχει αναδείξει ο Καθηγητής Πέτρος Θέμελης, είναι τόπος αγαπημένος. Συνεχίζει να προσκαλεί και να ενθουσιάζει τους θεατρικούς συνοδοιπόρους μας τόσα χρόνια και να γίνεται και δικός τους αγαπημένος τόπος. Όταν λοιπόν, έρχονται τα λόγια τα μεστά του αρχαίου δράματος να ακουστούν ξανά σε αυτόν τον τόπο, η μαγεία είναι απτή. Τα λόγια δίνουν ξανά πνοή στις αρχαίες πέτρες και αγκαλιάζουν τους νέους σήμερα, όπως αγκάλιαζαν τους νέους του χθες.

Το 4^ο Διεθνές Νεανικό Φεστιβάλ Αρχαίου Δράματος «Αρχαία Μεσσήνη» θα πραγματοποιηθεί από τις 22 έως τις 29 Απριλίου στο Εκκλησιαστήριο της Αρχαίας Μεσσήνης. Πρόκειται για ένα φεστιβάλ που δεν έχει διαγωνιστικό χαρακτήρα και αφορά στην παρουσίαση έργων αρχαίου ελληνικού ή λατινικού δράματος (τραγωδίας ή κωμωδίας), με στόχο την βιωματική επαφή των νέων με την πολιτιστική κληρονομιά του τόπου μας μέσω της θεατρικής τέχνης.

Ως δημοτική αρχή αγκαλιάσαμε το Φεστιβάλ Αρχαίου Δράματος καθώς μέσω αυτού αναδεικνύεται περαιτέρω η περιοχή μας και τη σηματοδοτεί ως σημείο αναφοράς του πολιτισμού της Μεσσηνίας, της Πελοποννήσου, της Ελλάδας.

Ως δήμαρχος Μεσσήνης σας καλώ να μας συντροφεύσετε σε αυτό το ωραίο ταξίδι του 4ου Διεθνούς Νεανικού Φεστιβάλ Αρχαίου Δράματος. Σας καλώ να ταξιδέψουμε όλοι μαζί στα μονοπάτια της θεατρικής τέχνης σε έναν τόπο μυσταγωγικό.

Γεώργιος Τσώνης

Δήμαρχος Μεσσήνης

Η ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ «ΔΙΕΘΝΕΣ ΝΕΑΝΙΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΑΡΧΑΙΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΜΕΣΣΗΝΗ 2014 -2015»

- **Γεώργιος Τσώνης**, Δήμαρχος Μεσσήνης, **Πρόεδρος της Επιτροπής**, με αναπληρωτή του τον **Κώστα Γεωργακόπουλο**, Αντιδήμαρχο Πολιτισμού
- **Πέτρος Θέμελης** υπεύθυνος Καθηγητής Ανασκαφών του Αρχαιολογικού Χώρου της Αρχαίας Μεσσήνης, **Επίτιμος Πρόεδρος της Επιτροπής** με αναπληρωτή του την **Λαμπροπούλου Εύη**, Αρχαιολόγο.
- **Ευαγγελία Μηλίτση**, Διευθύντρια της Εφορείας Αρχαιοτήτων Μεσσηνίας, με αναπληρωτή τον Δημόσθενη Κοσμόπουλο, Αρχαιολόγο
- **Βενετσάνος Μπαλόπουλος**, σκηνογράφος, με αναπληρωτή του τον **Νίκο Καλογερόπουλο**, ηθοποιό.
- **Σταθόπουλος Διονύσιος**, Εντεταλμένος Δημοτικός Σύμβουλος Ιθώμης, με αναπληρωτή του την **Ιωάννα Γεωργακοπούλου** Πρόεδρος Πολιτιστικού Συλλόγου Αρχαίας Μεσσήνης.
- **Κρασσικόπουλος Σπυρίδων**, Δημοτικός Σύμβουλος με αναπληρωτή του, τον **Πουλόπουλο Αναστάσιο**, δημοτικό σύμβουλο
- **Δαβίλλας Γεώργιος**, Δημοτικός Σύμβουλος, με αναπληρωτή του τον **Παπαγεωργίου Αναστάσιο** Δημοτικό Σύμβουλο
- **Σακκοπούλου Πηνελόπη**, Προϊσταμένη στη Διεύθυνση Συμβουλευτικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων, τμήμα Δ' Αισθητικής Αγωγής του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων
- **Φουσιάνης Νικόλαος**, Εκπαιδευτικός Φιλολόγος, με αναπληρωτή του την **Γρουσουζάκου Δήμητρα** Φιλολόγο, Διευθύντρια Γυμνασίου Πεταλιδίου
- **Τόνια Λούο**, ως εκπρόσωπος ξένων πολιτιστικών ιδρυμάτων
- **Ηλίας Θεριός**, Ειδικός Ελληνικού Πολιτισμού, υπάλληλος Πολιτισμού του Δήμου Μεσσήνης με αναπληρωτή του την **Τζίνα Μαραβά**, Κοιν. Ανθρωπολόγος, Προϊσταμένη Αυτοτελούς Τμήματος Κοιν. Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού Δήμου Μεσσήνης

Πρόγραμμα παραστάσεων

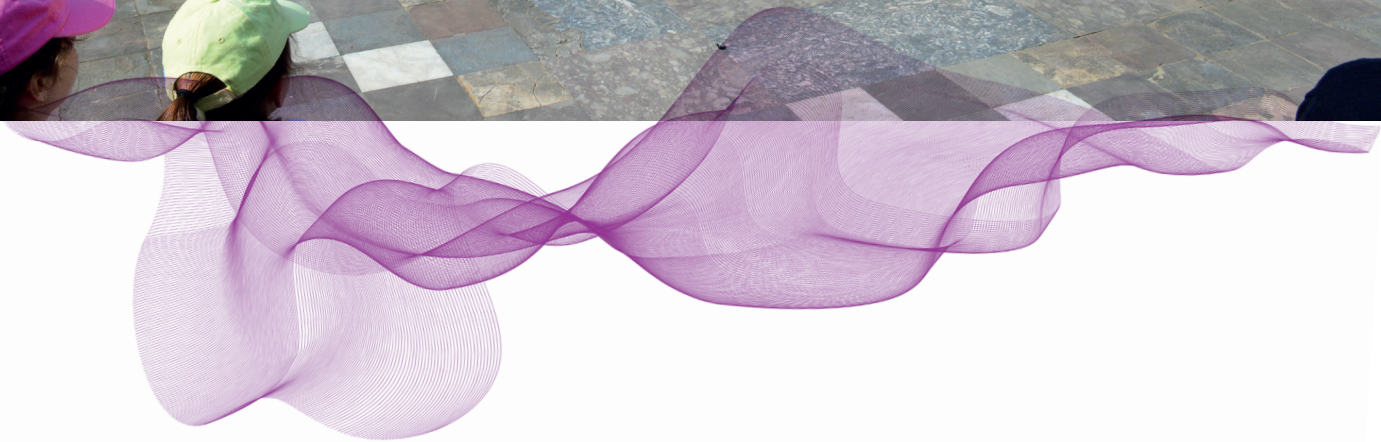
22 - 29 Απριλίου 2015, Εκκλησιαστήριο Αρχαίας Μεσσήνης

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΩΡΑ	ΕΡΓΟ	ΦΟΡΕΑΣ
ΤΕΤΑΡΤΗ 22 ΑΠΡΙΛΙΟΥ	9:00	ΤΕΛΕΤΗ ΕΝΑΡΞΗΣ «Ορφικοί Ύμνοι»	Μουσική Σύθεση: Μηνάς Ι. Αλεξιάδης Σκηνοθεσία: Κλεώνη Φλέσσα Συμμετοχή: Δημοτική Φιλαρμονική Μεσσήνης
	9:30	THE EUMENIDES Aeschylus (Ευμενίδες Αισχύλου)	Royal Academy of Dramatic Art (London)
	11:00	ΠΛΟΥΤΟΣ Αριστοφάνη	4ο ΓΕΛ Καλαμάτας
ΠΕΜΠΤΗ 23 ΑΠΡΙΛΙΟΥ	9:30	BACCHAE Euripides (Βάκχες, Ευριπίδη)	University College London
	11:00	ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ ΔΕΣΜΩΤΗΣ Αισχύλου	9ο Γυμνάσιο Πατρών
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 24 ΑΠΡΙΛΙΟΥ	9:30	ΠΕΡΣΕΣ Αισχύλου	ΓΕΛ Μολάων
	11:00	ΚΥΚΛΩΨ Ευριπίδη	Γυμνάσιο Καλλιθέας Θεσσαλονίκης
ΣΑΒΒΑΤΟ 25 ΑΠΡΙΛΙΟΥ	9:30	ΑΛΚΗΣΤΙΣ Ευριπίδη	Γυμν. Λιβαδοχωρίου Λήμνου
	11:00	ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΑΥΛΙΔΙ Ευριπίδη	7ο Γυμνάσιο Βόλου
ΚΥΡΙΑΚΗ 26 ΑΠΡΙΛΙΟΥ	9:30	ΕΛΕΝΗ Ευριπίδη	Εσπερινό Λύκειο Καλλιθέας
	11:00	ΙΚΕΤΙΔΕΣ Αισχύλου	7ο ΓΕΛ Ηρακλείου Κρήτης
ΔΕΥΤΕΡΑ 27 ΑΠΡΙΛΙΟΥ	9:30	ΚΥΚΛΩΨ Ευριπίδη	Κολλέγιο Αθηνών
	11:00	ΕΛΕΝΗ Ευριπίδη	18ο Γυμνάσιο Αθήνας
ΤΡΙΤΗ 28 ΑΠΡΙΛΙΟΥ	9:30	ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ ΔΕΣΜΩΤΗΣ Αισχύλου	7ο Γυμνάσιο Κέρκυρας & 4ο Λύκειο Κέρκυρας
	11:00	ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ Ευριπίδη	5ο Γυμνάσιο Καλαμάτας
ΤΕΤΑΡΤΗ 29 ΑΠΡΙΛΙΟΥ	9:30	ΦΟΙΝΙΣΣΕΣ Ευριπίδη	1ο ΓΕΛ Μεσσήνης
	11:00	PROMETEO INCATENATO Eschilo (Προμηθεύς Δεσμώτης, Αισχύλου)	ISTITUTO DI ISTRUZIONE SUPERIORE «F. MAUROLICO» Liceo Classico di Messina
		ΛΗΞΗ ΦΕΣΤΙΒΑΛ Δρώμενο «Μυθωδία»	Σύλλογος «Η Χαρά του Παιδιού»

4ο Διεθνές Νεανικό Φεστιβάλ Αρχαίου Δράματος

Ορφικοί Ύμνοι Τελετή Έναρξης

Τετάρτη 22/4
09:00

Μουσικό Θεατρικό Δρώμενο

Μουσική Σύθεση: Μηνάς Ι. Αλεξιάδης
Σκηνοθεσία: Κλεώνη Φλέσσα
Συμμετοχή: Δημοτική Φιλαρμονική Μεσσήνης
Σκηνογραφία: Αρτεμης Φλέσσα

Στο μουσικό θεατρικό αυτό δρώμενο αυτό θα παρουσιαστούν οι Ορφικοί Ύμνοι

1. Του Ουρανού
2. Της Γης
3. Των Τιτάνων
4. Των Μουσών

Μουσικοί θα παίξουν την ειδικά γραμμένη μουσική που έχει συνθέσει ο Μηνάς Ι. Αλεξιάδης για τον κάθε ύμνο, ενώ θα συμμετέχει η Λυρική Τραγουδίστρια Μαριλένα Κυριακοπούλου.

Συμμετέχει: η Δημοτική Φιλαρμονική Μεσσήνης (έτος ίδρυσης 1892) που θα υποδέχεται τους θεατές κατά την πρώτη μέρα του Φεστιβάλ με τις **φανφάρες: Πορτοκαλόχρουν, Πράσινο, Κόκκινο, Κίτρινο, Μπλε**, ενώ θα συμμετάσχει και στην μουσική επένδυση των Ορφικών.

Σύνθεση: Μηνάς Ι. Αλεξιάδης

Μουσική διδασκαλία: Γεώργιος Μουνδρουλέας

Μηνάς Ι. Αλεξιάδης, Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Θεατρικών Σπουδών

Μουσικόλογος και συνθέτης. Σπούδασε πιάνο με την Μαρίκα Παπαϊωάννου και τον Γεώργιο Πλάτωνα, θεωρητικά και μουσική σύνθεση με τον Γιάννη Ιωαννίδη. Στην συνέχεια, με υποτροφία της Γερμανικής Υπηρεσίας Ακαδημαϊκών Ανταλλαγών (D.A.A.D) σπούδασε σύνθεση με τον Guenther Becker στο Πανεπιστήμιο Robert Schumann τού Ντύσελντορφ, απ' όπου αποφοίτησε το 1986. Είναι επίσης πτυχιούχος της Νομικής Σχολής και διδάκτωρ μουσικολογίας του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών. Έργα του έχουν παρουσιαστεί στην Ελλάδα και σε όλο τον κόσμο. Από το 2004 διδάσκει ως αναπληρωτής καθηγητής Μουσικό Θέατρο και Οπερα στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Κλεώνη Φλέσσα

Η Κλεώνη Φλέσσα γεννήθηκε στην Καλαμάτα. Σπούδασε φωτογραφία και σκηνοθεσία. Έχει μια συνεχή και ουσιαστική παρουσία στα κινηματογραφικά και θεατρικά δρώμενα της χώρας μας. Έχει πάρει βραβεία και επαίνους σε διάφορα φεστιβάλ.

Τετάρτη 22/4
09:30

The Eumenides, Aeschylus
Royal Academy of Dramatic Art

«ΕΥΜΕΝΙΔΕΣ»

Μετάφραση: Tony Harrison

Σκηνοθεσία: Cara Nolan

Σκηνικά, σκηνογραφία, κοστούμια, μουσική επιμέλεια, χορογραφία: Οι μαθητές

Φωτογραφίες: Linda Carter (Διευθύντρια Σχεδιασμού στη RADA Enterprises Ltd)

Ηθοποιοί

Adams Christopher, Austin Matthew, Burr Christopher, Cojocariu Klein Adrian, Gray Scott, Ho Jeffrey, Kilgore Finn, Ronayne George, Sandford Charles, Webb Max, Bloem Jodi, Drzymkowska Iga, Guthrey Julia, Snorradottir Audur, Thompson Sarah, Zander Anne

Σημείωμα της σκηνοθέτιδας για την παράσταση

Μια απόδοση της τραγωδίας «Ευμενίδες», του τελευταίου μέρους και της κάθαρσης της επικής τριλογίας του Αισχύλου «Ορέστεια». Τη στοιχειωμένη φωνή των Ερινύων μεταφέρουν τα τραγούδια του Χορού, ενώ οι πρωταγωνιστές και ο Χορός αναδεικνύονται μέσα από το σύνολο. Φιλοδοξία μας είναι να δώσουμε μια σύγχρονη και ζωντανή φωνή σε αυτή την σημαντική αρχαία τραγωδία.

ΤΟ ΕΡΓΟ

Στις «Ευμενίδες» ο Αισχύλος αφηγείται πώς ο Ορέστης καταδιώκεται στην Αθήνα από τις εκδικητικές Ερινύες για το φόνο της μητέρας του Κλυταιμνήστρας, και πώς δικάζεται ενώπιον της Αθηνάς και Αθηναίων δικαστών προκειμένου να αποφασίσουν αν το έγκλημά του δικαιολογεί το μαρτύριο που έχει υποστεί. Σε αυτή την ιστορία αιματηρής εκδίκησης εξετάζονται οι κίνδυνοι από την έλλειψη διάκρισης μεταξύ του σωστού και του λάθους και τίθεται το ερώτημα ποια είναι η πραγματική δικαιοσύνη.

ΚΥΡΙΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Το έργο διερευνά τις διαφορές μεταξύ της τυραννίας και της δημοκρατίας. Το αίμα, η λαγνεία και η αέναα διαιωνιζόμενη υποκειμενική επιθυμία για εκδίκηση, έρχονται αντιμέτωπα με την έκκληση για δικαιοσύνη και μέτρο. Το λάγνο πάθος, τα δικαιώματα του πρωτότοκου και το έγκλημα αποτελούν το δραματουργικό νήμα σε αυτή την περιγραφή της καθοριστικής αλλαγής της κοινωνίας, από την βαρβαρότητα στον πολιτισμό και τη δημοκρατία.

The Eumenides, Aeschylus

Royal Academy of Dramatic Art

Τετάρτη 22/4
09:30

Translation: Tony Harrison

Director: Cara Nolan

Sets, scenery, costumes, musical supervision, choreography: The students

Photos Linda Carter (BRAND AND DESIGN MANAGER, RADA Enterprises Ltd)

CAST

Adams Christopher, Austin Matthew, Burr Christopher, Cojocariu Klein Adrian, Gray Scott, Ho Jeffrey, Kilgore Finn, Ronayne George, Sandford Charles, Webb Max, Bloem Jodi, Drzymkowska Iga, Guthrey Julia, Snorraddottir Audur, Thompson Sarah, Zander Anne

DIRECTOR'S NOTES ON THE PERFORMANCE

A physical realisation of *The Eumenides*, the final instalment and resolution of Aeschylus's epic trilogy. The haunting voice of the Furies is captured through choral song and the protagonists and chorus will evolve out of the ensemble. Our ambition is to give a contemporary and vital voice to this seminal ancient tragedy.

THE PLAY

The Eumenides tells of how Orestes is pursued to Athens by the vengeful Furies for the murder of his mother, Clytemnestra, and how he is tried before Athena and a jury of Athenians to decide whether his crime justifies the torment he has endured. This story of bloody revenge examines the dangers in a lack of distinction between right and wrong and asks what true justice is.

MAIN THEMES OF THE PLAY

The play explores the tension between tyranny and democracy. Blood-lust and a perpetuated solipsistic wish for revenge are opposed by a call for justice and measure. Lustful passion, birth-right and crime provide the dramatic thread in this portrayal of society's pivotal change from barbaric to civilised and democratic.

NOTE: The RADA MA Theatre Lab course 2014-15 students are from a variety of performance background disciplines and nationalities. The company's ensemble training in text-based physical performance provided the impetus for the style of the production.

Αρχαία Μεσσήνη 2015

Πλούτος, Αριστοφάνης

4^ο Λύκειο Καλαμάτας

Τετάρτη 22/4
11:00

Σκηνοθεσία: Κοτσιφάκης Γιάννης, φιλόλογος, Κουτίβα Χαρούλα, πληροφορικός

Μουσική: Τσότρας Νικόλαος, μουσικός

Σκηνικά: Κουτίβα Χαρούλα, πληροφορικός, Γαλανοπούλου Ελένη, φιλόλογος

Κοστούμια: Βαλσάμη Μαρία, φιλόλογος Αγγλικών, Μάγκλαρη Χριστίνα, φιλόλογος

Χορογραφία: Σύρμα Ελένη, φιλόλογος, Χιώτη Σταυρούλα, τεχνολόγος

Άλλοι συντελεστές της παράστασης: Παρθένιος Ηλίας υπεύθυνος ηλεκτρονικού υλικού, πληροφορικός

Διανομή

ΧΡΕΜΥΛΟΣ: Κυριαζοπούλου Νίκη

ΚΑΡΙΩΝΑΣ: Φουρτούνη Γεωργία

ΠΛΟΥΤΟΣ: Καρμοίρης Νικόλαος

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ: Παναγοπούλου Μαρία

ΠΕΝΙΑ: Μαρκοπούλου Σταυρούλα

ΔΙΚΑΙΟΣ: Μακρής Κωνσταντίνος

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ: Μοσχονάς Σταύρος

ΓΡΙΑ: Χριστοπούλου Ιωάννα

ΝΕΑΡΟΣ: Τσότρας Βασίλης

ΓΥΝΑΙΚΑ-ΕΡΜΗΣ: Βασιλάκη Κατερίνα

ΙΕΡΕΑΣ: Γριβοκωστόπουλος Τάσος

ΧΟΡΟΣ:

Αγγελοπούλου Δήμητρα, Γιαννακοπούλου

Κωνσταντίνα-Νεφέλη, Γιαννακοπούλου

Θεώνη-Χρυσοθέμη, Δεμπεγιώτη Χριστίνα,

Ζυγούρη Μάγδα, Μανωλοπούλου Λυδία,

Πελεκούδα Γιώτα

13

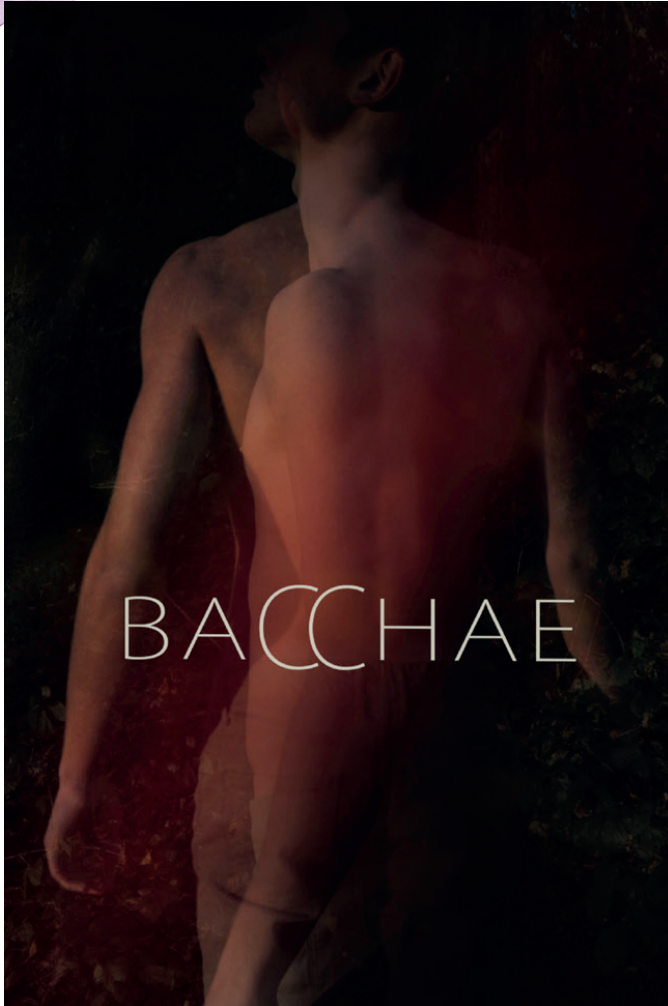
Υπόθεση έργου: Ο Χρεμύλος, ένας φτωχός Αθηναίος πολίτης, αναζητώντας ένα καλύτερο μέλλον για τον εαυτό του και το γιο του καταφεύγει στο μαντείο των Δελφών. Το μαντείο του υποδεικνύει να ακολουθήσει όποιον πρώτο συναντήσει. κι αυτός που συναντά είναι ένας τυφλός ρακένδυτος γέρος. Η ταυτότητά του αποκαλύπτεται με την επιμονή του Καρίωνα, δούλου του Χρεμύλου, όταν φτάνουν πια στην Αθήνα. Είναι ο Θεός «Πλούτος», που τυφλωμένος από το Δία αδυνατεί να μοιράσει δίκαια τα πλούτη. Ο Χρεμύλος τον οδηγεί στο σπίτι του και σχεδιάζει με τη βοήθεια του φίλου του Βλεψίδημου και των γερόντων αγροτών (χορός) να γιατρέψει το Θεό. Τότε εμφανίζεται η θεά Πενία προσπαθώντας να ματαιώσει τα σχέδιά τους, καθώς κινδυνεύει η κυριαρχία της. Σε αγώνα λόγου μαζί της για τις ωφέλειες του Πλούτου και της Πενίας, ο Χρεμύλος βγαίνει νικητής και εξορίζει για πάντα την Πενία από την πόλη. Ο Πλούτος στο μεταξύ γιατρέφεται από τον Ασκληπιό και, καθώς βλέπει, μοιράζει πλέον τα πλούτη με δικαιοσύνη. Η νέα πρωτόγνωρη κατάσταση φέρνει στο σπίτι του Χρεμύλου όσους δικαίως τώρα ευεργετούνται (Δίκαιος), για να ευχαριστήσουν το Θεό, αλλά και όσους ζημιώνονται, είτε για να διαμαρτυρηθούν (Συκοφάντης, Γριά), είτε για να επωφεληθούν από τη νέα κατάσταση (Ερμής, Ιερέας).

Πέμπτη 23/4
09:30

Euripides' *Bacchae* University College London

Bacchae

14

Translation: James Morwood
Directed: Emily Louizou
Produced: Hayley Russell
Associate Director: Kyriaki Ioannidou
Original music composition: David Denyer
Set Design: Avra Alevropoulou
Costume Design: Eleni Bantra & Tippi Wilson
Choreography: Valeryia Azorina & Despina Pseftodiakou
Assistant Producers: Amy Gwinnett & Sasha Stamp
Hair Design: Chloe Collingwood
Make Up Design: Kira Amin
Publicity Officer: Antonia Wood
Publicity Designer: Lily Hassioti
Photography: Lucy Feng, Markos Volikas, Avra Alevropoulou
Video: Flo Knoyle

Cast: Christodoulou Pavlos, Woolley Adam, Tivey Jack, Anderson Madi, Holtum Charlotte, Faitaki Faidra, Pereia Sybilla, Cohen Pollyanna, Always Harriet, Wagaine Matthew, Taylor Hodin Moa, Bedingham Bryony, Iyer Alisha, Burridge Cora, Fay Cara, Papantoniou Eirini, Bromwich Mercedes, Sillitoe Jamie Rooms Alistair, Tees Ranulph

THE PLAY

The *Bacchae* is Euripides' last play, written shortly before his death. Within it, the Greek tragedian encapsulates what it means to be a human being. It is a unique tragedy that explores the darkest corners of human nature, and its raw and animalistic side. The *Bacchae* searches deep into the human soul and confronts humans' worst fears: pain, sorrow, and disgrace. Euripides' play portrays the undesired emotionalism which can lead human crowds into inhuman conduct.

Our production allows modern audiences to meet Dionysus — god of pleasure, madness, and liberation — in a mad Bacchic frenzy as a state of delusion which holds the human body at the centre of its creation. Euripides has created an enthralling piece: a game of antithetical forces, where sanity and madness come to conflict. In a performance-ritual about the battle between human instincts and human wisdom, join us for a dark celebration of the exotic and the ecstatic; for a journey of no time and no space into the "otherness" of the human self.

«ΒΑΚΧΕΣ»

Μετάφραση: James Morwood
Σκηνοθεσία: Emily Louizou
Παράγεται: Hayley Russell
Βοηθός σκηνοθέτη: Κυριακή Ιωαννίδου
Πρωτότυπη μουσική σύνθεση: David Denyer
Σκηνικά: Αύρα Αλευροπούλου
Κοστούμια: Eleni Bantra και Tirri Wilson
Χορογραφία: Valeryia Azorina και Δέσποινα Ψευτοδιάκου
Βοηθοί παραγωγής: Amy Gwinnett και Sasha Stamp
Κομμώσεις: Chloe Collingwood
Μακιγιάζ: Kira Amin
Υπεύθυνη Δημοσιότητας: Antonia Wood
Σχεδιασμός δημοσιότητας: Λίλυ Χασιώτη
Φωτογραφία: Lucy Feng, Μάρκος Βόλικας, Αύρα Αλευροπούλου
Βίντεο: Flo Knoyle

Πρωταγωνιστούν: Παύλος Χριστοδούλου, Adam, Tivey Jack, Anderson Madi, Holtum Charlotte, Φαϊτάκη Φαίδρα, Pereia Sybilla, Cohen Pollyanna, Always Harriet, Wagaine Matthew, Taylor Hodin Moa, Bedingham Bryony, Iyer Alisha, Burridge Cora, Fay Cara, Παπαντωνίου Ειρήνη, Bromwich Mercedes, Sillitoe Jamie, Rooms Alistair, Tees Ranulph

15

ΤΟ ΕΡΓΟ

Οι «Βάκχες» είναι το τελευταίο έργο του Ευριπίδη, που γράφτηκε λίγο πριν το θάνατό του. Σε αυτό, ο Έλληνας τραγικός συμπυκνώνει το τι σημαίνει να είσαι άνθρωπος. Πρόκειται για μια μοναδική τραγωδία που διερευνά τις πιο σκοτεινές γωνιές της ανθρώπινης φύσης, την αρχέγονη και ζώδη πλευρά της. Στις «Βάκχες» επιχειρείται μια βαθιά αναζήτηση στην ανθρώπινη ψυχή όπου ο άνθρωπος έρχεται αντιμέτωπος με τους χειρότερους φόβους του: τον πόνο, τη θλίψη και ντροπή. Το έργο αυτό του Ευριπίδη απεικονίζει τον ανεπιθύμητο συναισθηματισμό, που μπορεί να οδηγήσει τα ανθρώπινα πλήθη σε απάνθρωπη συμπεριφορά.

Η παραγωγή μας, δίνει στο σύγχρονο ακροατήριο τη δυνατότητα να ανακαλύψει τον Διόνυσο -θεό της ηδονής, της τρέλας και της απελευθέρωσης- σε μια τρελή Διονυσιακή μανία, μέσα σε μια πλάνη σύμφωνα με την οποία το ανθρώπινο σώμα αποτελεί το κέντρο της δημιουργίας του. Ο Ευριπίδης δημιούργησε ένα συναρπαστικό έργο: ένα παιχνίδι αντίθετων δυνάμεων, όπου η λογική και η τρέλα έρχονται σε σύγκρουση. Μέσα από μια παράσταση-τελετουργία για τη μάχη μεταξύ των ανθρώπινων ενστίκτων και της ανθρώπινης σοφίας, ελάτε μαζί μας σε μια σκοτεινή γιορτή του εξωτικού και της έκστασης, σε ένα ταξίδι έξω από τον χρόνο και το χώρο, στην «άλλη πλευρά» του ανθρώπινου εαυτού.

Πέμπτη 23/4
11:00

Προμηθεύς Δεσμώτης, Αισχύλος
9ο Γυμνάσιο Πατρών

Σκηνοθεσία, Σκηνικά, Κοστούμια, Μουσική επιμέλεια: Κασβίκη Σοφία, ΠΕ02 και Καδά Ελένη, ΠΕ02
Χορογραφία: Κονδύλη Μαρία, ΠΕ11

ΔΙΑΝΟΜΗ ΡΟΛΩΝ

Προμηθεάς Δεσμώτης: Αραβαντινός Φώτης,
Μάρκοβιτς Δημήτρης, Ξούλου Θεοδώρα,
Κοσμόπουλος Λάζαρος
Ηφαιστος: Παναγιωτόπουλος Νίκος
Κράτος: Γεωργακοπούλου Σοφία – Δάφνη
Βία: Παρασκευοπούλου Πολυξένη
Ερμής: Καρβελάς Κωνσταντίνος
Ιώ: Παπακωνσταντίνου Θεώνη
Ωκεανός: Βελλιανίτης Δημήτριος
Χορός: Χόρμπα Παναγιώτα, Ντάνη Αλέσια,
Θεοδωροπούλου Ειρήνη, Παρασκευοπούλου
Πολυξένη, Δελδήμου Γεωργία, Ανδρικοπούλου
Βασιλική, Γεωργακοπούλου Σοφία-Δάφνη,
Παπακωνσταντίνου Θεώνη.
Υποβολέας: Θεόφιλος Γαβριήλ
Θεατρικό Αναλόγιο: Μυλωνάς Κωνσταντίνος, Μεσσήνης Σπύρος.

Σημειώσεις σκηνοθέτη για την παράσταση

Η παράσταση συνδυάζει θεατρική δράση και θεατρικό αναλόγιο. Δεν υπάρχουν ιδιαίτερα σκηνικά καθώς ακόμη και ο βράχος που είναι καρφωμένος ο Προμηθεάς θα σχηματίζεται από ύφασμα και από τα σώματα των παιδιών του χορού. Παράλληλα, θα γίνει χρήση νέων τεχνολογιών και θα προβάλλονται πίσω από τους μαθητές εικόνες επεξηγηματικές και διευκρινιστικές του έργου, ακόμη και εικόνες από κλασικές παραστάσεις.

Κύρια θέματα του έργου

Η σύγκρουση του ανθρώπου με την εξουσία
Η αντίσταση στην Τυραννία

ΥΠΟΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Μετά το θρίαμβό του επί του Κρόνου, ο Δίας αποφασίζει να εξαφανίσει την άξεστη ανθρωπότητα και στη θέση της να δημιουργήσει άλλη. Ο Τιτάνας Προμηθεάς όμως σύμμαχος του Δία, συμπονώντας το αδύναμο γένος των ανθρώπων, τους διδάσκει να χρησιμοποιούν τη φωτιά, τις τέχνες, τις επιστήμες. Ο Δίας τον τιμωρεί να υποφέρει αμέτρητους αιώνες δεμένος σ' ένα βράχο στις ακτές του Ωκεανού. Ο Τιτάνας όμως δε λυγίζει. Η πράξη του έγινε εν πλήρει επιγνώσει κι άλλωστε γνωρίζει το μοιραίο μυστικό από το οποίο εξαρτάται η επιβίωση του Δία. Προτιμάει λοιπόν να κατακρημνιστεί στα Τάρταρα παρά να του αποκαλύψει χωρίς να εξασφαλίσει σε αντάλλαγμα την ελευθερία του.

Πέρσες, Αισχύλος ΓΕΛ Μολάων

Παρασκευή 24/4
09:30

Μετάφραση: Ελένη Βαροπούλου

Σκηνοθεσία: Ολυμπία Λαμπούση

Μουσική Επιμέλεια: Ολυμπία Λαμπούση, Βασίλης Σταματάκος

Σκηνικά: Αντώνης Μπόζης

Κοστούμια: Ερατώ Μπακούλα, Μάριος Λάγγης, Ειρήνη Σκαμνάκη

Χορογραφία: Ευανθία Παπαδημητρίου και η θεατρική ομάδα

Διανομή ΡΟΛΩΝ

Ατοσσα: Ερατώ Μπακούλα

Δαρείος: Ιορντάν Ιορντάνοβ

Ξέρξης: Μάριος Λάγγης

Αγγελιοφόρος: Λυκούργος Καλατζάκος, Βασίλης Σταματάκος, Θεοφάνης Κούστας, Αναστασία Γκεργκέλι

Χορός: Ειρήνη Σκαμνάκη, Άννα Μοσχοπούλου Κωνσταντίνα Λεοντακιανάκη, Μάριος Λάγγης, Μαρία Σάκκαρη, Παναγιώτα Σάκκαρη, Σταματική Λάγγη, Λεντιάνα Πλέπη, Αλεξάνδρα Πλέπη, Ρέα Πρίφτη, Τζεσίλντα Κάμπερ

Σημειώσεις σκηνοθέτη για την παράσταση

Βασική προτεραιότητά μας η ανάδειξη του μεγαλείου του ποιητικού λόγου του Αισχύλου. Στόχημά μας να γίνει το «δύσκολο» αυτό έργο ενδιαφέρον και ελκυστικό για τους σημερινούς εφήβους. Μέσω της έμφασης στον κυρίαρχο ρόλο του χορού, στον ρυθμό, την κίνηση και τη μουσική επιδιώκουμε τη δημιουργία της ατμόσφαιρας εκείνης που θα αναδείξει τις υψηλές ιδέες και τα νοήματα του κειμένου.

Κύρια θέματα του έργου

Οι εθνικές τραγωδίες και οι ευθύνες των ηγετών
Η αλαζονεία της εξουσίας και οι συνέπειες των επεκτατικών επιλογών για τον απλό άνθρωπο
Η αξία του δίκαιου αγώνα και η υπεράσπιση των «πατρίων» ως πηγή δύναμης

ΥΠΟΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Μπροστά στο ανάκτορο του Ξέρξη, γιου του Δαρείου, ομάδα Περσών αρχόντων εκφράζει βαθιά ανησυχία για τη δύναμη του στρατού που κίνησε να κατακτήσει την Ελλάδα. Το ίδιο και η βασιλομήτωρ Ατοσσα, αναστατωμένη κιάλας από άσχημο όνειρο. Οι φόβοι δικαιώνονται, όταν ο αγγελιοφόρος που καταφθάνει εξιστορεί βήμα-βήμα την ολοσχερή καταστροφή. Ακολουθεί θρήνος του χορού και της βασίλισσας, οι οποίοι, μην έχοντας πού να στραφούν, προσφεύγουν στον τάφο του μεγάλου Δαρείου για ευμένεια. Μετά από σειρά επικλήσεων κατορθώνουν να επικοινωνήσουν με το πνεύμα του νεκρού και να δεχτούν συμβουλές και ερμηνεία της ήττας. Τέλος, ο χορός υποδέχεται γυμνό από βασιλικά ενδύματα τον Ξέρξη, ένα ανθρώπινο ράκος που ζητάει βοήθεια στον ατέλειωτο θρήνο του...

Παρασκευή 24/4
11:00

Κύκλωψ, Ευριπίδη
Γυμνάσιο Καλλιθέας Θεσσαλονίκης

Σκηνοθεσία, Σκηνικά, Κοστούμια, Μουσική επιμέλεια, Χορογραφία:
Καραγιαννίδου Ελισάβετ, φιλόλογος και Ασκητά Σουμελά, μαθηματικός

ΔΙΑΝΟΜΗ ΡΟΛΩΝ

Κύκλωπας: Τσόγκα Μαρία

Οδυσσέας: Μαραντίδης Ηλίας

Σιληνός: Παπαδόπουλος Αναστάσιος,
Μητσιακούδης Χρήστος

Σάτυροι: Φούνταλης Μάριος, Μαραντίδου
Ελισάβετ, Περουσιάνη Γεωργία, Γρούτκας
Παναγιώτης, Λεύκα Μαρία – Ιωάννα, Δάντση
Ελένη, Ευαγγέλου Παναγιώτα, Μαλαμούδη
Παναγιώτα, Τόλη Ευαγγελία, Κουρτενλή Κλεονίκη,
Κωστής Τριαντάφυλλος, Παντελώνα Κωνσταντίνα

Σύντροφοι του Οδυσσέα: Υφαντίδης Γεώργιος,
Υφαντίδη Ανθούλα

Πρόβατα: Μητσόπουλος Βασίλειος

18

Σημειώσεις σκηνοθέτη για την παράσταση

Στο σατυρικό δράμα «Κύκλωψ» του Ευριπίδη τίθεται το πάντα επίκαιρο ζήτημα της έπαρσης

που προκαλεί η ζωώδης δύναμη και η απόλυτη στατικότητα - όπως την εκφράζει ο Κύκλωπας- και της σύγκρουσής της με το «ρευστό» στοιχείο της ανθρώπινης ύπαρξης, που δεν εφησυχάζει, που αναζητά και που βρίσκεται σε ένα αέναο ταξίδι, όπως αυτό εκφράζεται από τον «Κανένα» Οδυσσέα αλλά και από τον ίδιο το Διόνυσο.

Το σατυρικό δράμα βρίσκει όμως και άλλες διόδους σύνδεσης με το παρόν και αυτές είναι το διονυσιακό στοιχείο, όπως έχει επιβιώσει σε διονυσιακά δρώμενα, τραγούδια και χορούς από την αρχαιότητα μέσω της παράδοσης.

Το στοίχημά μας είναι αν μπορούμε μέσα από την παράστασή μας να «αγγίξουμε» σήμερα τον Κύκλωπα, τον Οδυσσέα και το Διόνυσο.

Κύρια θέματα του έργου

Η αθώα «ελαφρότητα του είναι» των Σατύρων, η ευθυμία και η ελαφρότητα στο διονυσιακό στοιχείο. Η αντιπαράθεση ανάμεσα στα ιδεολογικά και ηθικά συστήματα που εκφράζουν ο Οδυσσέας και ο Κύκλωπας. Ο πρωτόγονος ατομικισμός του Κύκλωπα συγκρούεται με το ανθρωποκεντρικό σύστημα αξιών του Οδυσσέα με τρόπο κωμικό.

ΥΠΟΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Ο Σιληνός και οι γιοι του οι Σάτυροι αρμάτωσαν ένα καράβι για να βρουν το θεό Διόνυσο τον οποίο είχαν αρπάξει πειρατές. Η θάλασσα όμως τους έφερε στη Σικελία, όπου τους έπιασε ο Κύκλωπας και τους κράτησε δούλους του, να του βόσκουν τα πρόβατα και να τον υπηρετούν. Στη Σικελία έφτασε και ο Οδυσσέας με τους συντρόφους του, καθώς περιπλανιόταν στο γυρισμό του από την Τροία. Εκεί ο Οδυσσέας «πέφτει» πάνω στο Σιληνό και ζητά τροφές με αντάλλαγμα κρασί. Εκείνη τη στιγμή φτάνει ο Κύκλωπας, βλέπει και ελέγχει. Ο Σιληνός λέει ψέματα, ότι τον ανάγκασε ο Οδυσσέας. Ο Οδυσσέας λέει την αλήθεια και επικαλείται τα ιερά και τα όσια, που πρέπει ο Κύκλωπας να σεβαστεί. Ο Κύκλωπας αρνείται αυτή την ηθική και δηλώνει στον Οδυσσέα τη δική του ηθική και το δικό του τρόπο, καθώς και το τέλος που θα έχουν αυτός και οι σύντροφοί του. Μετά το πρώτο μακάβριο δείπνο του Κύκλωπα, ο Οδυσσέας σχεδιάζει την τύφλωσή του και τον μεθάει. Υστερα ζητάει από τους Σατύρους να τον βοηθήσουν στην τύφλωση και να σωθούν όλοι, αλλά τελικά τον τυφλώνει αυτός με τους συντρόφους του και οι Σάτυροι διανθίζουν τα συμβαίνοντα με τη συμπεριφορά τους.

Άλκηστις, Ευριπίδη Γυμνάσιο Λιβαδοχωρίου Λήμνου

Σάββατο 25/4
09:30

Σκηνοθεσία: Παμούκη Μαρία, Θεατρολόγος
Σκηνικά και Κοστούμια: Παμούκη Μαρία και Νέστορα Μαριέλα
Μουσική επιμέλεια: Παπαδάκης Μανώλης, Μουσικός
Χορογραφία: Νέστορα Μαριέλα, Κινησιολόγος
Συντελεστές της παράστασης: Φωτοπούλου Χαριτίμη και Χαλικιώτου Ουρανία, Φιλολόγοι

ΔΙΑΝΟΜΗ ΡΟΛΩΝ

ΘΑΝΑΤΟΣ και ΦΕΡΗΣ: ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΛΟΥΛΑΚΗΣ
ΑΔΜΗΤΟΣ: ΘΕΟΔΩΡΟΣ-ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΙΟΥΡΑΝΑΚΗΣ
ΑΛΚΗΣΤΗ: ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΛΥΓΔΑΡΑ, ΕΥΘΑΛΙΑ ΒΟΥΛΑΛΑ, ΘΕΟΔΩΡΑ ΚΑΪΔΟΥ
ΑΠΟΛΛΩΝ: ΤΑΤΙΑΝΑ ΑΛΗ
ΗΡΑΚΛΗΣ: ΑΡΓΥΡΩ-ΜΑΡΙΑ ΜΑΡΚΑΚΗ
ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ: ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΑΡΑΝΤΗ
ΥΠΗΡΕΤΗΣ: ΧΡΗΣΤΟΣ ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ
ΚΟΡΗ: ΜΑΡΙΑ ΜΑΡΚΑΚΗ
Χορός: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΚΑΡΑΛΗΣ, ΜΑΡΙΑ ΚΩΣΤΟΜΟΙΡΗ, ΘΕΜΙΔΑ ΔΕΣΠΟΤΗ, ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΣΙΑΡΗΣ, ΑΡΤΕΜΙΣ ΚΑΝΑΚΗ, ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΣΑΜΑΚΛΗ, ΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΣΣΑΒΕΤΗΣ, ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ, ΛΙΑΠΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ

Σημειώσεις σκηνοθέτη για την παράσταση

Η σκηνοθετική μου προσέγγιση στο έργο άπτεται μεταξύ τεσσάρων κατευθύνσεων. Πρωταρχικά, αυτών που αγγίζουν την φιλοσοφική πλευρά των αιτημάτων του σατυρικού δράματος. Μια άλλη ματιά μου αφορά στην κοινωνική και ψυχολογική διάσταση των ρόλων στο έργο. Τελευταίες, αλλά πολύ σημαντικές, λόγω και της ιδιότητάς μου ως θεατροπαιδαγωγού και της εκπαίδευσης μου ως δραματοθεραπεύτριας, αυτής της παιδαγωγικής και θεραπευτικής διάστασης.

Κύρια θέματα του έργου

Τα χαρακτηριστικά των φύλων, η πληρότητα της ευτυχίας και τα εσωτερικά και εξωτερικά εμπόδια για αυτή. Το παιχνίδι της ζωής και ο θάνατος, η θυσία για την οικογένεια

ΥΠΟΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Ο βασιλιάς των Φερών, Αδμητος, πρόκειται να πεθάνει. Ο Απόλλων ξεγελά τις μοίρες και καταφέρνει να σωθεί απ' το θάνατο ο Αδμητος, αν κάποιο άλλο πρόσωπο δεχθεί να πεθάνει στη θέση του. Ο πατέρας του, η μάνα του και οι άλλοι συγγενείς του αρνούνται όλοι εκτός από τη γυναίκα του την ΑλκΗΣΤΗ. Πράγματι, η ΑλκΗΣΤΗ πεθαίνει. Ο Ηρακλής περαστικός από τις Φερές, επισκέπτεται το παλάτι του φίλου του, που τον φιλοξενεί αλλά δεν του φανερώνει το θάνατο της γυναίκας του. Όταν αργότερα ο Ηρακλής το μαθαίνει, πηγαίνει στον κόσμο των νεκρών, αποσπά με τη βία την ΑλκΗΣΤΗ από το Θάνατο και τη φέρνει πίσω στη ζωή.

Σάββατο 25/4
11:00

Ιφιγένεια εν Αυλίδι, Ευριπίδη 7^ο Γυμνάσιο Βόλου

Μετάφραση: Κ. Τοπούζης

Σκηνοθεσία, μουσική επιμέλεια, χορογραφία: Πανάγου Ελπίδα (ΠΕ02)

Σκηνικά, κοστούμια: Ανδρεάκου Ειρήνη (ΠΕ 04.04)

ΔΙΑΝΟΜΗ ΡΟΛΩΝ

Αγαμέμνονας: Καραλής Βασίλης

Πρεσβύτες: Διακουμής Κων/νος

Μενέλαος: Δήμου Σταύρος

Αγγελος Α': Παπαπαναγιώτου Αχιλλέας

Κλυταιμνήστρα: Νιώρα Λαμπρινή, Δουλγερίδου Ευδοκία

Ιφιγένεια: Καλατζή Ελένη, Μαλλιάρου Ιωάννα

Αχιλλέας: Αγγλογάλλος Αναστάσης

Αγγελος Β': Καλλιός Στάθης

Χορός Αργείων Ανδρών:

Βίτσος Αργύρης, Καλλιός Στάθης, Αναγνώστου Σάββας

Χορός:

Αντωνάκη Ελένη, Γκαβαρδίνα Μαριαλένα, Κανάκη Χαρά,

Κάππα Ελσα, Μάμμου Αναστασία, Μιτούλη Στέλλα,

Παλαιολόγου Μαρία, Σιάνο Στεφάνια, Καρασμανόγλου

Μαρία- Κωνσταντίνα, Μπιτζιλίου Ιωάννα, Σαρσώνη

Κλεοπάτρα

Κύρια θέματα του έργου

Οι ψυχικές συγκρούσεις & η εσωτερική πάλη των ανθρώπων

Η ματαιότητα και τα «άλλοθι» των πολέμων

Η έννοια της θυσίας

Το μεγαλείο των αφανών ηρώων & ο κόλαφος στις μεγαλοστομίες των δυνατών

ΤΕΛΙΚΑ: *Όταν σωρεύονται τα εγκλήματα, γίνονται αόρατα. Μπ. Μπρεχτ*

ΥΠΟΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Η υπόθεση εκτυλίσσεται χρονικά λίγο πριν από την αναχώρηση των ελληνικών πλοίων για την Τροία καθώς βρίσκονται αγκυροβολημένα στην Αυλίδα. Η νηεμία δεν τους επιτρέπει να σαλπάρουν. Ο μάντης Κάλχας προμηνύει ότι οι θεοί θα στείλουν ούριο άνεμο στα πανιά τους, μόνο αν ο Αγαμέμνονας θυσιάσει την κόρη του Ιφιγένεια. Ο Αγαμέμνονας (μετά από σύγκρουση με τον αδερφό του Μενέλαο και μετά από προσωπικές υπαναχωρήσεις) αναγκάζεται να καλέσει την κόρη του από το Αργος με τη δικαιολογία ότι πρόκειται να την παντρέψει με τον Αχιλλέα. Η Ιφιγένεια καταφθάνει με τη μητέρα της Κλυταιμνήστρα, η οποία, όταν μαθαίνει την αλήθεια, προσπαθεί μάταια να μεταπείσει τον Αγαμέμνονα. Η Ιφιγένεια οδηγείται εκούσια πια στο θυσιαστήριο («ΔΙΔΩΜΙ ΣΩΜΑ ΤΟΥΜΟΝ ΕΛΛΑΔΙ») αλλά την κρίσιμη στιγμή γίνεται το «ευοίωνο θαύμα».

Ελένη, Ευριπίδη Εσπερινό Λύκειο Καλλιθέας

Κυριακή 26/4
09:30

Σκηνοθεσία: Μαίρη Ντίνου – Αντωνία Μάνου
Μουσική επιμέλεια: Εύα Κτενίδη
Σκηνικά- Κοστούμια: Αντωνία Μάνου- Ανθή Μαυροδόνη
Χορογραφία: Εύα Κτενίδη
Καλλιτεχνικό μακιγιάζ: Ναταλί Βενιέρη

Διανομή

Πέτρος Πρδρομίδης: Μενέλαος
Πορφύρη Βασιλική: Ελένη
Κωνσταντίνος Μητσάνης: Τεύκρος
Αθανασόγλου Σοφία: Γερόντισσα
Χρύσα Μπαλαμπάνη: Θεονόη
Πάνος Λαύκας: Θεοκλύμενος
Κυριακάτης Λουκάς: ακόλουθος Θεοκλύμενου
Κλωντιάν Μπαχτσιά: Α΄ αγγελιοφόρος
Κωνσταντίνος Πάλη: Β΄ αγγελιοφόρος
Αννα Καρακουλίδου: ακόλουθος Θεονόης

Χορός

Κορυφαία: Δέσποινα Νουφριάδου
Μέλη χορού: Τατιάνα Μπάρκοβα, Ανδριάννα Λουικάν,
Μαρία Τσούμπα, Αννα Καρακουλίδου, Χρύσα
Μπαλαμπάνη, Ηλιάννα Γκότση, Χριστίνα Κολοβού,
Ελένη Ζωγράφου, Γαρυφαλλιά Ματσαμάκη.

Περίληψη έργου

Σύμφωνα με την εκδοχή του Ευριπίδη η Ελένη δεν πήγε ποτέ στην Τροία. Με εντολή της Ηρας ο Ερμής τη μετέφερε στην Αίγυπτο, στο παλάτι του Θεοκλύμενου. Στην Τροία οι Αχαιοί πολεμούσαν για το είδωλο της Ελένης, χωρίς να το γνωρίζουν. Κάποτε φθάνει στην Αίγυπτο ο Αχαιός πολεμιστής Τεύκρος και πληροφορεί τη θλιμμένη Ελένη για την κακή μοίρα των δικών της και το χαμό του άνδρα της. Ο χορός αιχμαλώτων γυναικών παρηγορεί στο θρήνο της την Ελένη και τη συμβουλεύει να ρωτήσει τη μάντισσα Θεονόη, αδελφή του βασιλιά, για το αν ζει ή πέθανε ο άνδρας της. Στο μεταξύ ο Μενέλαος, ναυαγός στην ίδια χώρα, με το είδωλο της Ελένης και λίγους συντρόφους, πλησιάζει κουρελής στο παλάτι του Θεοκλύμενου, ζητώντας βοήθεια. Ερχεται αντιμέτωπος με την πραγματική Ελένη, αλλά δεν την αναγνωρίζει, παρόλο ότι εκείνη επιμένει για την αλήθεια. Μόνον όταν ένας αγγελιοφόρος έρχεται από την σπηλιά των ναυαγών και του φέρνει την είδηση ότι η Ελένη που είχαν μαζί τους αναλήφθηκε στους ουραμούς, αποκαλύπτοντας το κρυφό σχέδιο των θεών, γίνεται η αναγνώριση των δύο συζύγων. Ωστόσο, στην ευτυχία τους έχουν να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα της σκληρής συμπεριφοράς του Θεοκλύμενου, ο οποίος θανατώνει όποιον Έλληνα φθάνει στο παλάτι του, ενώ διεκδικεί την Ελένη για γυναίκα του. Οι δύο σύζυγοι καταστρώνουν σχέδιο εξαπάτησης του βασιλιά, αφού πρώτα εξασφαλίζουν την υποστήριξη της αδελφής του Θεονόης. Ζητούν από αυτόν να τους δώσει πλοίο, προκειμένου να τελέσουν νεκρικές σπονδές στη θάλασσα στη μνήμη του Μενέλαου, για τον οποίο λένε ότι πνίγηκε. Ετσι ξεφεύγουν κι επιστρέφουν στην Σπάρτη. Ο βασιλιάς εξοργίζεται και απειλεί ότι θα σκοτώσει την αδελφή του για τη συνέργεια στην απόδραση. Με παρέμβαση όμως των Διόσκουρων, αποκαθίσταται η τάξη πραγμάτων, ανακαλείται η απειλή, ενώ προδιαγράφεται η θεοποίηση της Ελένης.

Κυριακή 26/4
11:00

ΙΚέτιδες, Αισχύλος
7ο ΓΕΛ Ηρακλείου

Σκηνοθεσία, χορογραφία: Γιαμαλάκη Ελένη, ΠΕ02
Σκηνικά: Γραικού Μαρία
Κοστούμια: Περαντωνάκης Αντώνης, Ντεισιλάβα Τοπάλοβα
Μουσική επιμέλεια: Γερολυμάτου Μαρίνα, ΠΕ02 και Γιαμαλάκη Ελένη

ΔΙΑΝΟΜΗ ΡΟΛΩΝ

Δαναός: Χρηστάκης Κωνσταντίνος-Εμμανουήλ
Πελασγός: Αποστολάκης Γιάννης
Αιγύπτιοι: Δρούλος Εμμανουήλ, Σαμώλης Μιχάλης
Ακόλουθοι Βασιλιά: Φενός Λευτέρης, Χατζηδάκης Γιώργος

Χορός Δαναϊδων:

Βουλελάκη Ελένη, Βλαχάκη Σωτηρία, Παπαδάκη Μαλαματένια,
Σηφάκη Ελπίδα, Φρεσκάκη Μαριτίνα, Χατζηστεφάνου Σοφία, Χρυσάκη
Ελευθερία, Αλεφαντινού Κωνσταντίνα, Βερβεράκη Ηρώ, Λυρώνη Ελένη

22

Σημειώσεις σκηνοθέτη για την παράσταση

Ισως η αρχαιότερη τραγωδία του Αισχύλου με έντονο το λυρικό στοιχείο. Πρωταγωνιστής είναι ο χορός των Δαναϊδων. Αυτό καθιστά το έργο ελκυστικό-διαχρονικό, γιατί ακριβώς αυτό είναι η μοίρα του πρόσφυγα, του ανθρώπου που έχει χάσει «πρόσωπό» του, «του ανθρώπου σαν κατάντησεπραμάτεια». Σε μια εποχή που το θέμα των προσφύγων είναι μείζον στην περιοχή μας, στη χώρα μας και στον κόσμο ολόκληρο, δεν υπάρχει καλύτερος τρόπος να μιλήσει κανείς γι' αυτό το ζήτημα στους μαθητές. Για να περάσει το κείμενο στους μαθητές, θα διαμορφώσουμε τη δική μας μετάφραση, κοντά στο δικό τους γλωσσικό αισθητήριο. Η μετάφραση αυτή θα βασίζεται στις μεταφράσεις των: Γ. Γρυπάρη, Τ. Ρούσου, Θ. Μαυρόπουλου, Κ.Χ.Μύρης.

Κύρια θέματα του έργου

Προσφυγιά
Αξιοπρέπεια της γυναίκας
Ανθρώπινα δικαιώματα
Καθήκον μιας δημοκρατικής πολιτείας απέναντι στους πρόσφυγες

ΥΠΟΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Οι Δαναΐδες φτάνουν από την Αίγυπτο ικέτιδες στο Αργος, κυνηγημένες από τους εξαδέλφους τους, γιους του Αιγύπτου για να τις πάρουν με τη βία γυναίκες τους. Μαζί με τον πατέρα τους τον Δαναό ζητούν άσυλο από τον βασιλιά του Αργους, Πελασγό. Αυτός διστάζει φοβούμενος την εκδίκηση των Αιγυπτίων. Τότε οι Δαναΐδες απειλούν ότι θα αυτοκτονήσουν πάνω στους βωμούς των θεών. Ο βασιλιάς για να αποφύγει το μίσμα αλλά και την ευθύνη της απόφασης, καλεί τον Δαναό στην πόλη για να πείσει τους πολίτες να δώσουν άσυλο. Εντωμεταξύ όσο λείπει ο Δαναός έρχονται οι Αιγύπτιοι και προσπαθούν να σύρουν τις Δαναΐδες με τη βία στα καράβια τους. Πάνω στην ώρα επιστρέφουν ο Δαναός και ο Πελασγός, διώχνουν τους Αιγύπτιους και ανακοινώνουν την απόφαση των Αργείων να δώσουν άσυλο στις Δαναΐδες. Έτσι ολοκληρώνεται το έργο με ευχαριστίες στο Δία για τη σωτηρία τους.

Κύκλωψ, Ευριπίδης Κολλέγιο Αθηνών

Δευτέρα 27/4
09:30

Μετάφραση: Κώστας Γιαννόπουλος
Σκηνοθεσία: Αγγελική Γκιργκινούδη
Μουσική Επιμέλεια-Μουσική Διδασκαλία: Γιώργος Κυριάκος, Γιάννης Νιάρρος
Σκηνικά: Κλαιρ Μπρέισγουελ
Κοστούμια: Κλαιρ Μπρέισγουελ
Κίνηση: Θανάσης Γιαννακόπουλος
Διδασκαλία παραδοσιακών χορών: Αντώνης Βαλασάκης

Διανομή ρόλων:

Σιληνός-Σάτυροι: Ελισάβετ Μανιού, Αδαμαντία Παπαρρηγοπούλου, Ειρήνη Σαρρή
Οδυσσέας: Ελευθερία Αναγνώστου, Αικατερίνη Γκιβάλου, Ιφιγένεια-Ιωάννα Ιωαννίδου, Φανή Κουλούρη, Ευαγγελία Ντινοπούλου, Ευγενία Παπαζήση, Φωτεινή Τσιγώνη
Κύκλωψ: Σταύρος Αθανασόπουλος, Αθανάσιος Ζέρης, Στέφανος Σαλτερής
Ερμηνεία ρόλων: Ειρήνη Βουζάκη

Υπόθεση έργου

Στο μοναδικό ακέραια σωζόμενο σατυρικό δράμα του Ευριπίδη «Κύκλωψ» (περίπου 410 π.Χ.) παρουσιάζεται η περιπέτεια του Οδυσσέα στο νησί των Κυκλώπων και η τύφλωση του Πολύφημου, περιστατικό που αντλείται από την επική παράδοση (Οδύσσεια, ι). Οι Σάτυροι από υπηρέτες του θεού Διονύσου κατάντησαν δούλοι στη χώρα των Κυκλώπων, στους πρόποδες της Αίτνας, υπηρετώντας τον αχόρταγο Κύκλωπα Πολύφημο. Ο Οδυσσέας με τους συντρόφους του φτάνει στην Αίτνα και συναντά τους Σατύρους από τους οποίους ζητά τρόφιμα προσφέροντάς τους οίνο ως αντάλλαγμα. Ξαφνικά, ενώ οι Σάτυροι απολαμβάνουν το ποτό του Διονύσου, εμφανίζεται ο Κύκλωπας και αυτοί ισχυρίζονται ότι οι Έλληνες τους κακομεταχειρίστηκαν. Ο Οδυσσέας του συστήνεται ως «Κανείς» και μπαίνει μαζί με τους συντρόφους του στην σπηλιά, όπου ο Κύκλωπας θα καταβροχθίσει δύο από αυτούς. Ο Οδυσσέας, καταστρώνει ένα σχέδιο εκδίκησης, να μεθύσει τον Κύκλωπα και, ενώ κοιμάται, να τον τυφλώσει. Το σχέδιο πετυχαίνει και ο Οδυσσέας του αποκαλύπτει την πραγματική του ταυτότητα. Στο τέλος, ο τυφλός Κύκλωπας αναγνωρίζει την εκπλήρωση ενός παλιού χρησμού, ταυτόχρονα όμως προβλέπει και για τον Οδυσσέα τα δεινά της περιπλάνησης.

Δευτέρα 27/4
11:00

Ελένη, Ευριπίδη
18^ο Γυμνάσιο Αθηνών

Μετάφραση: Τάσος Ρούσσο

Σκηνοθεσία: Κοψιά Αμαλία, Καθηγήτρια Φιλολόγος

Σκηνικά, κοστούμια: Αλεξανδράτου Στυλιανή, Καθηγήτρια Εικαστικών

Μουσική επιμέλεια: (Σύνθεση, διδασκαλία, πρωτότυπη μουσική): Μπάλλας Παναγιώτης, Καθηγητής Μουσικής

Ενορχήστρωση: Τσιτσόπουλος Πέτρος, Συνθέτης - Διευθυντής Πειραματικού Ωδείου, Μπάλλας Παναγιώτης, Καθηγητής Μουσικής

Χορογραφία: Βιτσιλογιάννη Αννίτα, Καθηγήτρια Χορού – Χορογράφος και Κοψιά Αμαλία, Φιλολόγος

ΔΙΑΝΟΜΗ ΡΟΛΩΝ

Ελένη: Κατσαούνη Αικατερίνη

Τεύκρος: Λύρας Αχιλλέας

Μενέλαος: Κόλα Αγγελος

Αγγελιοφόρος Α: Φιλίππου Θεόδωρος

Θεονόη: Βαλέρη Αγγελική

Θεραπαινίδες Θεονόης: Βουδούρη Δέσποινα, Λουψάτη

Γεωργία

Θεοκλύμενος: Σούλιος Παναγιώτης

Ακόλουθοι Θεοκλύμενου: Φιλίππου Θεόδωρος, Γενιδογάν Φίλιππος

Αγγελιοφόρος Β: Γερογιάννης Βασίλειος

Υπηρέτης: Γενιδογάν Φίλιππος

Χορός: Πέρρου Ναταλία (κορυφαία), Κατσαούνη Ελπίδα,

Ράγκεμπ Άννα-Μαρία, Κρόιτορ Ελενα-Γκαμπριέλα, Καταλιακού

Ευαγγελία, Κρασσά Διονυσία, Γκαϊδατζόγλου Παναγιώτα, Κλειάσιου Γεωργία - Χριστίνα

Σημειώσεις σκηνοθέτη για την παράσταση

Το κείμενο είναι το διδασκόμενο στη Γ' Γυμνασίου. Έχουν γίνει κάποιες περικοπές ώστε η διάρκεια του έργου να είναι στο πλαίσιο των προσδιορισθέντων χρονικών ορίων. Σκοπός του εγχειρήματος είναι η μύηση και βιωματική προσέγγιση των μαθητών μας στο αρχαίο δράμα. Γι' αυτούς τους λόγους γίνεται προσπάθεια ώστε αφενός να τηρηθεί η λιτότητα της τραγωδίας αφετέρου το ήθος της εκφοράς του λόγου, η μουσική, ο χορός, η όρχηση καθώς και οι ενδυματολογικές επιλογές να μείνουν κοντά στα κλασικά πρότυπα.

Κύρια θέματα του έργου

Παραδοσιακή – «Καινή» Ελένη. Το «είναι» και το «φαίνεσθαι». Γνώση-Άγνοια. Πόλεμος-αντιπολεμικό μήνυμα: νικητές-θύματα του πολέμου. Θεοί-Τύχη-Άνθρωπος. Δικαιοσύνη και ευσέβεια. Τραγικότητα των ηρώων. Το απροσδόκητο. Επιθυμία φυγής από την πραγματικότητα. Φύση και ο ρόλος των θεών. Δόλος. Σοφιστές και Ευριπίδης.

ΥΠΟΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Η Ελένη του Ευριπίδη δεν πήγε ποτέ στην Τροία, παρά μόνο το είδωλό της. Σύμφωνα με τη βούληση της Ηρας ο Ερμής άρπαξε την Ελένη και την έδωσε στον Πρωτέα, τον βασιλιά της Αιγύπτου, για να την προστατεύσει. Μετά τον θάνατό του, όμως, ο γιός του Θεοκλύμενος πιέζει την Ελένη και προσπαθεί να την κάνει γυναίκα του χωρίς την θέλησή της. Αυτή καταφεύγει ως ικέτισσα στον τάφο του Πρωτέα για να σωθεί. Στην Αίγυπτο φτάνει και ο Μενέλαος, ναυαγός, που χρόνια θαλασσοδέρνεται κουβαλώντας το είδωλο της γυναίκας του από την Τροία. Συναντιέται με την Ελένη και ακολουθεί η αναγνώριση των δύο συζύγων. Προκειμένου να φύγουν από την Αίγυπτο καταστρώνουν ένα δόλιο σχέδιο, εξαπατούν τον Θεοκλύμενο και μπαίνουν οι ίδιοι σε πλοίο για να κάνουν δήθεν θυσία στη θάλασσα, τιμώντας έτσι το «νεκρό» Μενέλαο. Η εμφάνιση των Διόσκουρων, «από μηχανής» θεών, δίνει λύση στο αδιέξοδο που έχει δημιουργηθεί.

Προμηθεύς Δεσμώτης, Αισχύλος

7^ο Γυμνάσιο Κέρκυρας & 4^ο Λύκειο Κέρκυρας

Τρίτη 28/4
09:30

Μετάφραση: Κ. Χ. ΜΥΡΗΣ

Μουσική: ΠΕΡΙΣΤΕΡΗΣ ΣΠΥΡΟΣ

Διδασκαλία χορικών: Παππαδά Ανδριανή (Μουσικός 7^ο Γυμνασίου)

Χορογραφία: Καρδάμη Μέλπω (Γυμνάστρια στο Ειδικό Σχολείο Κέρκυρας)

Διδασκαλία έργου, σκηνικά, κοστούμια: Μέκκα Χριστίνα (Φιλολόγος 7^ο Γυμνασίου), Δημούλη Φωτεινή (Φιλολόγος 4^ο ΓΕΛ Κέρκυρας)

ΔΙΑΝΟΜΗ ΡΟΛΩΝ

ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ: Μπούζης Νικόλαος (4^ο ΓΕΛ)

ΚΡΑΤΟΣ: Ντραγκόι Ιντρι

ΒΙΑ: Κουλούρης Νικόλαος, Παππάς Ιωάννης (4^ο ΓΕΛ)

ΗΦΑΙΣΤΟΣ: Ευαγγελίδης Κωνσταντίνος

ΩΚΕΑΝΟΣ: Ντραγκόι Ιντρι

ΕΡΜΗΣ: Προβατά Χριστίνα

ΙΩ: Κατωμέρη Ευρυδίκη (4^ο ΓΕΛ)

Χορός: (4^ο ΓΕΛ Κέρκυρας) Αγάθου Μαρίλη, Κουρκούλου Ιωάννα, Μαλισιόβα Ελενα, Μπεσίρη Ευγενία, Πανάρετου Ευτυχία, Πανδή Αλεξάντρα, Πιθαμίτση Δήμητρα, Σκορδίλη Μάρια, (7^ο Γυμνάσιο Κέρκυρας)

Θύμη Χριστίνα, Μίτση Ελένη, Κορίκη Ευγενία, Κωστάκη Ειρήνη, Προβατά Χριστίνα, Σκιαδοπούλου Ιωάννα

25

Σημειώσεις σκηνοθέτη: Η σύγκρουση ανάμεσα στον τύραννο Δία και τον αγαθοποιό Προμηθέα είναι εξέλιξη και εξανθρωπισμός της ιδέας περί του θείου (γνωστό φαινόμενο στην ιστορία των θρησκειών), παράλληλα δείχνει το άδικο του Δία μέσα στην απολυτότητα της εξουσίας του και το αμετακίνητο του Προμηθέα που δεν ανέχεται την υποταγή του (κοινό πολιτικό φαινόμενο). Με τη μορφή του Προμηθέα ο Αισχύλος θέλει να διδάξει πως η πρόοδος περνά μέσα από συγκρούσεις, αντιθέσεις που τελικά εναρμονίζονται, προβάλλει δε το μήνυμα πως η αντίδραση στην εξουσία είναι ο μόνος τρόπος για τον εξανθρωπισμό του ανθρώπου και την αναβάθμιση της ποιότητας της ζωής του.

ΥΠΟΘΕΣΗ

Το Κράτος και η Βία, υπηρέτες του Δία, οδηγούμενοι από τον Ηφαιστο, αλυσοδένουν τον Προμηθέα σε ένα έρημο βραχώτοπο του Καυκάσου. Ο Ηφαιστος εκτελεί το αποτρόπαιο καθήκον με δισταγμό, ενώ το Κράτος δηλώνει ότι το παράπτωμα του Προμηθέα είναι ότι έκλεψε τη φωτιά για χάρη των ανθρώπων. Φεύγουν και ακολουθεί η επίκληση του Προμηθέα στα στοιχεία της φύσης αναγγέλλοντας την άφιξη του χορού. Εισέρχεται ο χορός των Ωκεανίδων γεμάτος συμπόνια για τον Τιτάνα που είναι σκληρά τιμωρημένος και ακολουθεί ο Ωκεανός για να τον συμβουλευτεί, όμως η καλοπροαίρετη πρόθεσή του ναυαγεί επάνω στην αντίσταση του Τιτάνα. Συνεχίζει να εξιστορεί τι καλό έκανε στους ανθρώπους και άδικα πάσχει προφητεύοντας ότι ο Δίας θα χάσει το θρόνο του εξαιτίας ενός καινούργιου έρωτα και τότε θα ζητήσει τη βοήθεια του Προμηθέα. Φτάνει τότε η Ιώ περιπλανώμενη από τον έρωτα του Δία και την οργή της Ηρας και της φανερώνει ότι από τη γενιά της θα γεννηθεί ο Ηρακλής που θα λύσει τα δεσμά του. Τα λόγια του Προμηθέα τα αντιλήφθηκαν στον Ολυμπο και στέλνουν τον Ερμή, για να αποσπάσει το μυστικό. Ο Προμηθέας αντιστέκεται αψηφώντας τους κεραυνούς του Δία και βουλιάζει στα Τάρταρα μαζί με το χορό που του μένει πιστός.

Τρίτη 28/4
11:00

Ανδρομάχη, Ευριπίδη
5^ο Γυμνάσιο Καλαμάτας

Σκηνοθεσία: Παπαχίου Ειρήνη, Παπαδάκη Ιωάννα, φιλόλογοι
Σκηνικά: Λαδάς Χρήστος, Καθηγητής Καλλιτεχνικών
Κοστούμια: Γκοτσοπούλου Μαρία, φιλόλογος
Μουσική επιμέλεια: Νικολετσέα Γεωργία, φιλόλογος
Χορογραφία: Παπαθανασοπούλου Γεωργία, φιλόλογος
Συντελεστής παράστασης: Ηλιόπουλος Παναγιώτης, προπτυχιακός φοιτητής Φιλολογικού Τμήματος Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

ΔΙΑΝΟΜΗ ΡΟΛΩΝ

ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ: Εύα Γκιώνη
ΕΡΜΙΟΝΗ: Βασιλική Θεοδωρακοπούλου
ΠΗΛΕΑΣ: Νικόλαος Ορφανός
ΜΕΝΕΛΑΟΣ: Κωνσταντίνος Σοκιανός
ΟΡΕΣΤΗΣ: Ηλίας Μαλαπάνης
ΠΑΙΔΙ (ΜΟΛΟΣΣΟΣ): Διονύσιος Ψυρρής
ΘΕΡΑΠΑΙΝΙΔΑ: Σοφία Αγγελοπούλου
ΤΡΟΦΟΣ: Μαριάννα Κακκαβά
ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ: Ιωάννης Γιαννακόπουλος
ΘΕΤΙΔΑ: Μαρίνα Αρβανίτη
ΚΟΡΥΦΑΙΑ: Αθανασία Ανδριανοπούλου
ΧΟΡΟΣ: ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΗΣ ΦΘΙΑ: Γαβρά Αγγελική, Αρβανίτη Γεωργία, Κορδελάκου Ελένη, Παπαδοπούλου Αρετή, Μάστορα Δήμητρα, Αρβανίτη Μαρίνα, Χριστοπούλου Μαρία- Κωνσταντίνα, Λαγωνικάκου Ελένη, Κασατριάν Μαριάννα, Φαλάδου Μαριλένα

Κύρια θέματα του έργου

Ρόλος γυναίκας, σχέση γονέα – παιδιού, δυαρχία έρωτας – πάθος, συνέπειες πολέμου

ΥΠΟΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Η Ανδρομάχη έχει δοθεί με κλήρο σκλάβα στο γιο του Αχιλλέα, Νεοπτόλεμο, από τον οποίο απέκτησε ένα γιο, τον Μολοσσό. Ο Νεοπτόλεμος παντρεύτηκε την κόρη του Μενέλαου, Ερμιόνη, που είναι άτεκνη και ζηλεύει γι' αυτό την Ανδρομάχη. Ενώ ο Νεοπτόλεμος απουσιάζει στους Δελφούς, η Ερμιόνη με τον πατέρα της σχεδιάζουν τη δολοφονία της Ανδρομάχης και του γιού της. Η εμφάνιση όμως του Πηλέα τους σώζει, ενώ η Ερμιόνη μετανιωμένη φεύγει με τον Ορέστη. Τέλος, η εμφάνιση της Θέτιδας προαναγγέλλει καλά για το μέλλον των ηρώων.

Φοίνισσες του Ευριπίδη

Λύκειο Μεσσήνης

Τετάρτη 29/4
09:30

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Νίκος Φουσιάνης (Φιλολόγος)
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ – ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ: Αγγελική Ρακιντζή (Χημικός)

ΔΙΑΝΟΜΗ

ΙΟΚΑΣΤΗ: Λαμπροπούλου Γεωργία

ΠΑΡΑΜΑΝΑ: Αποστολοπούλου Μαριάντζελα

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Αλεξοπούλου Εύη

ΠΟΛΥΝΕΙΚΗΣ: Ζιοβίρης Νικόλαος

ΕΤΕΟΚΛΗΣ: Ηλιόπουλος Παναγιώτης

ΚΡΕΟΝΤΑΣ: Θεοδωρακόπουλος Γεώργιος

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ: Χαϊνή Μαρία

ΜΕΝΟΙΚΕΑΣ: Νικολόπουλος Γεώργιος

Α' ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ: Δασκαλάκη Γεωργία

Β' ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ: Γεωργιοπούλου Μαρία

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ: Τσούσης Παναγιώτης

ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ: Διαμαντή Μαρία & Ηλιοπούλου Ιωάννα

ΜΙΚΡΟ ΚΟΡΙΤΣΙ: Καραμήτσου Παναγιώτα

ΧΟΡΟΣ: Τσιλικά Μαρία, Σταθοπούλου Μαρία, Παλλάνη Θεοδοσία, Παναγιωτοπούλου Μαίρη, Χαρλέπα Οлга, Διαμαντή Μαρία, Ηλιοπούλου Ιωάννα

27

ΥΠΟΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Στην εκδοχή του Ευριπίδη ο Πολυνεΐκης, διωγμένος και αδικημένος από τον αδερφό του, εκστρατεύει με στρατό στη Θήβα, για να πάρει το θρόνο από τον Ετεοκλή που είχε παραβιάσει τη συμφωνία της αμοιβαίας εναλλαγής τους στο θρόνο. Μια ομάδα νεαρών κοριτσιών από τη Φοινίκη, με κοινή καταγωγή (ο προπάτορας της Θήβας Κάδμος ήταν Φοινίκας), πηγαίνοντας προς τους Δελφούς, ως λάφυρα στο θεό Απόλλωνα, εγκλωβίζεται στη Θήβα. Η Ιοκάστη μάταια προσπαθεί να συμφιλιώσει τα δύο αδέρφια. Ο Τειρεσίας έχρησε ότι η νίκη θα είναι με τους Θηβαίους, εφ' όσον ο Μενοικέας, γιος του Κρέοντα, θυσιαστεί. Ο Κρέοντας αρνείται και ωθεί το γιο του να φύγει. Ο Μενοικέας προσποιείται πως θα φύγει και θυσιάζεται εθελοντικά. Τα δύο αδέρφια αποφασίζουν να μονομαχήσουν για το θρόνο της Θήβας, αλλά σκοτώνονται και η Ιοκάστη αυτοκτονεί. Ο Κρέοντας διατάσσει την εξορία του Οιδίποδα και απαγορεύει την ταφή του Πολυνεΐκη. Η Αντιγόνη υπόσχεται να θάψει τον αδερφό της, διαλύει τον αρραβώνα της με τον Αίμονα (τον άλλο γιο του Κρέοντα) και ακολουθεί τον πατέρα της στην εξορία του. Οι Φοίνισσες είναι ένας αντιξουσιαστικό εγκώμιο και ένας ύμνος στην ισότητα. Διδάχτηκε το 409 ή 408 π.Χ.

Αρχαία Μεσσήνη 2015

Τετάρτη 29/4
11:00

Prometeo Incatenato, Eschilo
Istituto di istruzione Superiore "F. Maurolico" Liceo Classico di Messina

Traduzione: di Carlo Carena
Adattamento e regia di: Sasà Neri

Personaggi	ed	Interpreti
Prometeo.....		Dario Blandina
Kratos.....		Claudia Laganà
Bia.....		Emanuela Cardile
Efesto.....		Giacomo Cimino
Io.....		Chiara Caravella
Oceano.....		Michele Espro
Ermes.....		Gianfranco Rodi
Oceanine Ninfe.....		Marina Barbera
		Alice Buggè
		Ilaria Codagnone
		Gabriella Giachinta
		Marea Mammano
		Agnese Oliveri
		Federica Sidoti
Oceanine Succubi.....		Martina Collura
		Brunella d'Andrea
		Elena Franchina
		Enrica la Rosa
		Rosaria Salvatico
		Claudia Scilipoti
		Silvia Vita
Oigroig Elidrac		Giorgio Cardile

PROGETTO e TRAMA

Il progetto si propone di affrontare il mondo classico partendo dalle singole esperienze degli studenti, attraverso le quali riconoscere, personaggio per personaggio, tutte quelle caratteristiche universali che compongono il complesso ensemble psico-fisico dell'intera umanità. Il PROMETEO INCATENATO di Eschilo è l'opera individuata per affrontare tematiche importanti come la libertà d'azione, la necessità del destino, il valore dell'amicizia, la forza dei valori stessi. Drammatizzando i racconti con l'uso di oggetti scenici, come i corni costruiti dagli stessi allievi, e i suoni che con la voce di ogni attore compongono un vero e proprio tappeto emozionale che rende viva ogni singola particella della struttura narrativa, il gruppo teatrale è riuscito ad evidenziare con maturità e intelligenza la crescita di una migliore autocoscienza. Nel monologo finale, tratto dal testo della canzone PROMETEO di Vincenzo Quadarella, si recita la necessità di dubitare di ogni certezza, e di quanto sia difficile "imparare" ad essere un uomo, come desiderio malcelato dello stesso Titano.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα	Μέγιστη χρονική διάρκεια	Ημερομηνίες πραγματοποίησης	Ώρες πραγματοποίησης
Εκπαιδευτικό θεατρικό παιχνίδι «Η Βαλίτσα του ηθοποιού» βασισμένο στους Ορφικούς Ύμνους	90'	27,28 και 29 ΑΠΡΙΛΙΟΥ	A) 9.30-11.00 B) 11.00-12.30
Εργαστήριο κατασκευής αρχαίων μουσικών οργάνων «Μουσική και Μουσικοί στο Αρχαίο Δράμα»	30'	24, 25, 26, 27, 28 και 29 ΑΠΡΙΛΙΟΥ	A) 10.0 – 10.30 B) 11.15 – 11.45
Διαδραστικό μουσικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Ηχητικός περίπατος»	30'	22-29 ΑΠΡΙΛΙΟΥ	A) 9.30 – 10.00 B) 11.00- 11.30
Πρόγραμμα «Explore Messene»	30'	22-29 ΑΠΡΙΛΙΟΥ	A) 9.30 – 10.00 B) 11.00- 11.30

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ «Η ΒΑΛΙΤΣΑ ΤΟΥ ΗΘΟΠΟΙΟΥ»

ΚΛΕΩΝΗ ΦΛΕΣΣΑ: Σκηνοθέτης, ΑΡΤΕΜΙΣ ΦΛΕΣΣΑ: Σκηνογράφος

ΣΕΝΑΡΙΟ: Οι μαθητές ενημερώνονται για τον Ορφέα και για τους Ορφικούς Ύμνους. Χωρίζονται σε 5 ομάδες και σε κάθε μία τους μοιράζεται ένα μεγάλο χαρτόνι με τις λέξεις κλειδιά: 1) ΟΥΡΑΝΟΣ, 2) ΓΗ, 3) ΩΚΕΑΝΟΣ, 4) ΤΙΤΑΝΕΣ, 5) ΜΟΥΣΕΣ. Τα παιδιά καλούνται να δημιουργήσουν τους δικούς τους Ορφικούς Ύμνους, συνεργαζόμενα μεταξύ τους. Τα παιδιά εμπνεόμενα από τις συζητήσεις μας μπαίνουν στο παιχνίδι της δημιουργίας. Κατασκευάζοντας, γράφοντας και ζωγραφίζοντας. Κάθε ομάδα κάνει πρόβα στον τρόπο παρουσίασης του δικού της Ορφικού Ύμνου. Τα παιδιά γίνονται οι ίδιοι ηθοποιοί – δημιουργοί και ταυτόχρονα προβάλλουν το έργο που τα ίδια δημιούργησαν. Αφού γίνουν οι πρόβες όλο το σχολείο σε 5 ομάδες παρουσιάζει τους δικούς του «Ορφικούς Ύμνους» στο χώρο της Αρχαίας Μεσσήνης.

ΣΤΟΧΟΙ: Οι εκπαιδευτικοί στόχοι είναι η ίδια η δημιουργία της κάθε ομάδας του δικού της «Ορφικού Ύμνου». Πως αυτό γίνεται θεατρικό δρώμενο. Και βέβαια πως παίζεται ως θέατρο, αφού τα ίδια τα παιδιά είναι συγγραφείς και ηθοποιοί του έργου που δημιούργησαν. Η όλη διαδικασία δεν θα ξεπερνά την 1 ώρα και 30 λεπτά.

29

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΑΡΧΑΙΩΝ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ

Με τον Γιώργο Μουνδρουλέα

Πρόκειται για ένα βιωματικό εργαστήριο το οποίο θα γίνεται καθημερινά κατά τη διάρκεια του Φεστιβάλ, στον αρχαιολογικό χώρο. Οι συμμετέχοντες μαθητές θα γνωρίσουν τον «Αυλό του Πανός» και θα συμμετάσχουν στην κατασκευή αυλών. Εκτός από την κατασκευή αυλού οι μαθητές θα πληροφορούνται για τη χρήση του αυλού στο αρχαίο ελληνικό θέατρο. Επίσης θα γνωρίσουν κι άλλα χειροποίητα μουσικά όργανα, όπως το βούκινο, τη βάρβιτο κ.α. Είναι σημαντική πρόσκτηση γνώσης τόσο για τους έλληνες μαθητές όσο και για τις ξένες αποστολές. Ταυτόχρονα, μέσα από παράλληλη αφήγηση – βιωματικό δρώμενο, οι μαθητές θα γνωρίσουν την πορεία της μουσικής και τη ζωή των μουσικών στο Αρχαίο Δράμα. Η όλη διαδικασία δεν θα ξεπερνά τα 30 λεπτά. Με την συμμετοχή της Χρυσοθέμις Αμανατίδη.

ΜΟΥΣΙΚΗ ΓΙΑ ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΡΑΜΑ

Εκπαιδευτικό σεμινάριο από τον κ. Γεώργιο Μουνδρουλέα. Υποστήριξη διδασκαλίας σεμιναρίου από τον κ. Μηνά Ι. Αλεξιάδη, συνθέτη, μουσικόλογο και καθηγητή Οπερας & Μουσικού θεάτρου του Πανεπιστημίου Αθηνών. Σε αυτό παρουσιάζεται η σχέση της μουσικής με το αρχαίο δράμα, η σχέση των αρχαίων ποιητών και των κειμένων τους με το τραγούδι και την κοινωνία στην αρχαία Ελλάδα. Κυρίως παρουσιάζονται: 1) συνοπτικά η ιστορική εξέλιξη του μουσικού παράγοντα στην τραγωδία, 2) ο χαρακτήρας και η λειτουργία των λυρικών μερών μέσα στο αρχαίο δραματικό έργο. Περαιτέρω μνημονεύονται πρακτικά ζητήματα που συνδέονται με την σύνθεση και την παρουσίαση της μουσικής για το αρχαίο δράμα: Οχι μόνο το πώς λειτουργούσε η μουσική μέσα στο δράμα στην αρχαία Ελλάδα, αλλά και τι ζητήματα και επιλογές υπάρχουν για την μουσική σύνθεση σήμερα. Θα γίνουν έτσι αναφορές: στην μουσική που έχει γραφτεί για παραστάσεις αρχαίου δράματος στην νεότερη και την σύγχρονη Ελλάδα - (μουσική Μάνου Χατζηδάκι, Μίκη Θεοδωράκη, Γιάννη Χρήστου κλπ). Με βάση το ότι η (ευρωπαϊκή) όπερα ξεκίνησε ως προσπάθεια αναβίωσης της σκηνικής μουσικής του αρχαίου δράματος, θα υπάρχει και μία σύντομη αναφορά για διάσημες όπερες του διεθνούς ρεπερτορίου που είναι διασκευές ή «μεταφορές» αρχαιοελληνικών δραμάτων. Ως εποπτικό μέσο (λόγω του χώρου και της ώρας διεξαγωγής των σεμιναρίων) θα δημιουργηθεί και θα χρησιμοποιεί ένα μεγάλο, ολιγοσέλιδο λεύκωμα το οποίο θα περιλαμβάνει εικόνες, φωτογραφίες και σχήματα, από εικονογραφήσεις και παραστάσεις αρχαίου δράματος. Το σεμινάριο θα περιλαμβάνει συμμετοχή των μαθητών και γνωριμία και επαφή με ανακατατετασμένα αρχαία μουσικά όργανα (κ. Γιώργος Μουνδρουλέας). Διάρκεια: περίπου 30 λεπτά.

Πρόγραμμα “Explore Ancient Messene”

Πρόκειται για μια διαδικτυακή εφαρμογή, που θα υποστηρίζει τη δημιουργία, την υλοποίηση και την καταγραφή εκπαιδευτικών σεναρίων επισκέψεων στον αρχαιολογικό χώρο της Αρχαίας Μεσσήνης. Θα αποτελείται: α) από ένα περιβάλλον συγγραφής/σχεδίασης του εκπαιδευτικού σεναρίου της κάθε επίσκεψης, β) από μία ψηφιακή βιβλιοθήκη εκπαιδευτικών σεναρίων και γ) από το περιβάλλον παρουσίασης μέσω του οποίου θα γίνεται διαθέσιμο το ψηφιακό περιεχόμενο στους μαθητές που θα επισκέπτονται το χώρο.

Σκοπός είναι οι μαθητές να μπορούν με τη βοήθεια της τεχνολογίας που προσφέρουν οι φορητές συσκευές (ταμπλέτες) να καθοδηγούνται στα εκθέματα και να αξιοποιούν την επίσκεψή τους στο μέγιστο βαθμό, δεδομένου ότι ακολουθούν τη διαδρομή που ο εκπαιδευτικός έχει επιλέξει για αυτούς ως βέλτιστη. Για κάθε σενάριο θα πρέπει να υπάρχει μία εισαγωγή που θα προσφέρει όλες τις σημαντικές πληροφορίες που χρειάζεται να γνωρίζει ο μαθητής. Στη συνέχεια θα πρέπει να ακολουθεί το εκπαιδευτικό υλικό που έχει προετοιμαστεί από εκπαιδευτικούς. Το κάθε εκπαιδευτικό σενάριο θα χωρίζεται σε τρεις χρονικές φάσεις:

-Πριν από την επίσκεψη.

Σε αυτή τη φάση το σενάριο θα προετοιμάζει τους μαθητές για την επίσκεψή τους στον αρχαιολογικό χώρο. Εδώ, θα πρέπει ο εκπαιδευτικός να εξετάσει τρόπους που θα προκαλέσουν την προσοχή των μαθητών και θα τους κάνει να ενδιαφερθούν για τα μνημεία ή τα ευρήματα του χώρου που θα επισκεφθούν. Θα πρέπει να θέσει ερωτήματα στους μαθητές τέτοια ώστε να εντοπίσει τις σχετικές γνώσεις που οι μαθητές ήδη κατέχουν.

Έχοντας διαπιστώσει το γνωστικό επίπεδο της τάξης θα μπορεί να θέσει τα ερωτήματα που θα καλεστούν οι μαθητές να απαντήσουν μέσω της επίσκεψής τους. Τέλος, θα πρέπει να σχεδιάσει και οργανώσει την επίσκεψή τους στον αρχαιολογικό χώρο και να δώσει όλες τις πληροφορίες για το εκπαιδευτικό σενάριο που έχει σχεδιάσει, ώστε οι μαθητές κατά την άφιξή τους στο χώρο του μουσείου να γνωρίζουν ήδη τι έχει οριστεί για αυτούς.

-Επίσκεψη Οι μαθητές προμηθεύονται τις φορητές συσκευές και ξεναγούνται στον αρχαιολογικό χώρο. Θα πρέπει να συγκεντρώσουν όλα τα αποδεικτικά στοιχεία που χρειάζονται για να απαντήσουν τα ερωτήματα που τους έχουν τεθεί πριν την επίσκεψή τους μέσα από την παρατήρηση των εκθεμάτων και των μνημείων. Με την ολοκλήρωση αυτή της διαδικασίας θα βρίσκονται πια σε θέση να εξηγήσουν τις απαντήσεις τους και, μάλιστα, επικαλούμενοι παρατηρήσεις τους στο πλαίσιο της επίσκεψης.

-Μετά την επίσκεψη.

Έχοντας επιστρέψει στην τάξη μετά την επίσκεψή τους στον αρχαιολογικό χώρο κι έχοντας ολοκληρώσει πια το εκπαιδευτικό σενάριο που τους έθεσε ο εκπαιδευτικός, μπορούν να συζητήσουν αναλυτικότερα για τις λεπτομέρειες του εκπαιδευτικού σεναρίου και τις απαντήσεις που πρότειναν μέσω των εκθεμάτων. Τα σενάρια που θα αναπτυχθούν μπορεί να αφορούν στην ακουστική του αρχαίου θεάτρου (φυσική), στη βίωση αθλημάτων της αρχαιότητας (φυσική αγωγή), στη διοργάνωση αγώνων αντλογίας για θέματα που αφορούν στις σύγχρονες κοινωνίες (κοινωνικές επιστήμες), την ιστορία της πόλης της Μεσσήνης, τους κατοίκους της, την καθημερινή ζωή τους, τα σπίτια τους και τις δραστηριότητες τους, τα παιχνίδια των παιδιών της εποχής, τη μουσική, τη ζωγραφική κ.α. Στο πλαίσιο της δράσης αυτής αναμένεται να σχεδιαστούν, να υλοποιηθούν και να αξιολογηθούν 20 εκπαιδευτικά σενάρια που θα καλύπτουν όλες τις θεματικές περιοχές του αναλυτικού προγράμματος

4ο Διεθνές Νεανικό Φεστιβάλ Αρχαίου Δράματος

«ΑΡΧΑΙΑ ΜΕΣΣΗΝΗ: Η ΕΚΔΙΚΗΣΗ ΤΩΝ ΕΙΛΩΤΩΝ» ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το Εκπαιδευτικό πρόγραμμα «**Αρχαία Μεσσήνη: Η εκδίκηση των ειλωτών**» δημιουργήθηκε από τον κ. **Φουσιάνη Νικόλαο**, φιλόλογο στο 1^ο Γενικό Λύκειο Μεσσήνης.

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε μαθητές της Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και μπορούν να συμμετάσχουν σε αυτό 20-25 άτομα κάθε φορά.

Σκοπός του προγράμματος είναι οι μαθητές με βιωματικό τρόπο να συνειδητοποιήσουν την πολιτιστική τους ταυτότητα και να ευαισθητοποιηθούν σε θέματα που αφορούν την προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Διάρκεια του προγράμματος: 2 ώρες στον αρχαιολογικό χώρο και στο Μουσείο της αρχαίας Μεσσήνης.

Περιγραφή της δράσης: κατά την επίσκεψη στην αρχαία Μεσσήνη οι μαθητές θα κληθούν να διερευνήσουν τα θέματα που αφορούν στην ιστορία της περιοχής, όλα αυτά δηλαδή που συναποτελούσαν την πόλη - κράτος της Μεσσήνης. Οι μαθητές θα χωριστούν σε 5 ομάδες, όσες ήταν και οι φυλές της αρχαίας Μεσσήνης. Κάθε ομάδα θα μελετήσει ένα συγκεκριμένο μνημείο ή τμήμα της πόλης. Στη συνέχεια, θα παρουσιάζει την εργασία της στις υπόλοιπες ομάδες.

Εκπαιδευτικοί στόχοι

Οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα:

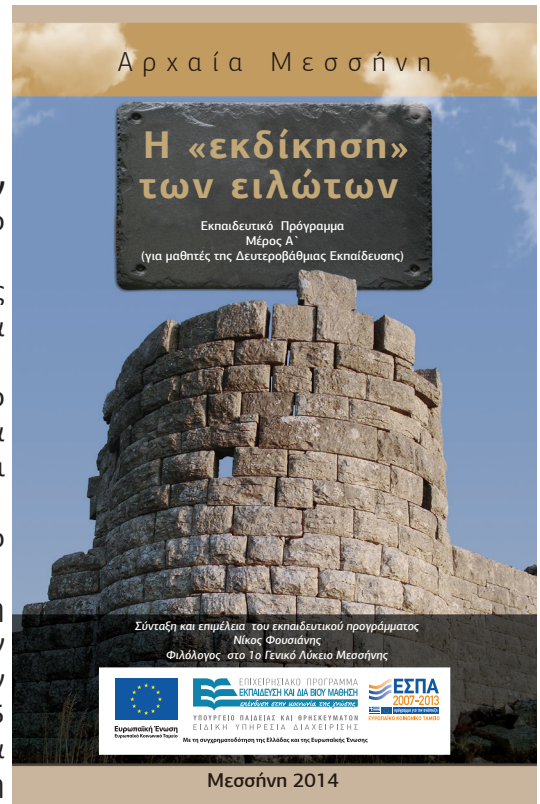
- να κατανοήσουν την πολεοδομική οργάνωση της ελληνιστικής πόλης και να γνωρίσουν τη θέση, τις λειτουργίες, τους τύπους και τη χρήση των κτηρίων της,
- να εντοπίσουν στοιχεία και αλλαγές που επέφερε η βυζαντινή - χριστιανική εποχή στην πολεοδομία της πόλης,
- να κατανοήσουν το ρόλο που παίζει η ορθολογική διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος στην επιλογή της θέσης μιας πόλης και των κτισμάτων της,
- να γνωρίσουν τη χρήση κατόψεων και τοπογραφικών διαγραμμάτων και να μάθουν να τα τοποθετούν στο χώρο,
- να μάθουν να προσανατολίζονται στο χώρο με τη βοήθεια πυξίδας ή άλλων πρακτικών τρόπων,
- να εξοικειωθούν με όρους ιστορικούς και αρχαιολογικούς.

Οι εκπαιδευτικοί που θα αναλάβουν το ρόλο του εμπνευστή και του διαμεσολαβητή θα εξοικειώσουν τους μαθητές που θα συμμετάσχουν με τη μεθοδολογία της αναζήτησης, της έρευνας, της κρίσης και της σύνθεσης του σχετικού υλικού με το θέμα του παρόντος προγράμματος, έτσι ώστε μέσα από τη βιωματική προσέγγιση της μάθησης οι μαθητές:

- να προσεγγίσουν και να αναπλάσουν με τη φαντασία τους πληρέστερα την οικονομική, πολιτική, κοινωνική και πολιτιστική ζωή των αρχαίων Μεσσηνίων και να τη συγκρίνουν με τη σύγχρονη ζωή,
- να κατανοήσουν πώς η αρχαία Μεσσήνη πήρε την εκδίκησή της και έγινε μια σημαντική πόλη υποσκελίζοντας την αντίπαλό της Σπάρτη.

Διαδικασία υλοποίησης του εκπαιδευτικού προγράμματος

Ο Δήμος Μεσσήνης και η Οργανωτική Επιτροπή του 4^{ου} Διεθνούς Νεανικού Φεστιβάλ Αρχαίου Δράματος στη Αρχαία Μεσσήνη θα κοινοποιήσει στις σχολικές μονάδες Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Ελλάδας, μέσω του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, **Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος με θέμα: Συμμετοχή σχολικών μονάδων στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Αρχαία Μεσσήνη: Η εκδίκηση των ειλωτών»**. Οποια σχολική μονάδα ενδιαφέρεται να υλοποιήσει αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα στην αρχαία Μεσσήνη, θα παραλαμβάνει από το Δήμο Μεσσήνης ένα αντίτυπό του.

Αρχαία Μεσσήνη 2015

ΔΙΕΘΝΕΣ ΝΕΑΝΙΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ
ΑΡΧΑΙΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ
4th International Youth Festival of Ancient Drama

Δήμος Μεσσήνης

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην ικανότητα της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ